

KÖZLEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:

Egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdonosa.

Az egyesületi tanács felügyelője a miniszter.

Főszekretész és kiadófelelős: Forster Géza az OMGE igazgatója.
Feladó szekretész: Szathmari Zoltán az OMGE. üzletvezető.
Tiszoszerkesztő: Sándor Márton az OMGE. titkár.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), 1161-6t 25. szám.

Kériratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Ülésnapok a Köztelken.

1900. márczus hó 7-én d. u. 4 órakor
OMGE. Egyesületi tanács ülése.
1900. márczus 18-án d. e. 10 órakor.
Tejtermelők orsz. egyesületének közgyűlése.

XVII. tenyészállatvásár.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, a földmívelésügyi miniszter ur támogatásával f. évi márczus hó 11. és 12-ik napjain tartja meg díjazással egybekötött tenyészállatvásárját a budapesti Tattersall r.-társaság istállóiban.

Díjakra a földmívelésügyi m. kir. miniszter ur O nagyméltósága 6000 koronát, Budapest szekerfedővadász közönysége 1000 koronát tűzött ki.

A bejelentési határidő márczus hó elsején lejár.

A rendező-bizottság.

Tavaszi luxus-lóvásár.

Az idei tavaszi luxus-lóvásár április hó 1. & 2-ik napjain tartatik meg az OMGE. védnöksége alatt a „Tattersall” istállóiban.

Az állami menések számfelveti loval orra a vásárra nem fognak felhozatni.
A luxus-lóvásár díjazással lesz egybekötve. Négyes fogatok részére kettő; hármas és jukker fogatok, valamint hármas lovak részére egyenként három 600—800 koronás díj, vagyis összesen 11 díj 2400 korona összegben tűzött ki.

Bejelentési határidő márczus hó 10. Katalógusok márczus hó 15-én jelennek meg. A vásár szervezője és bejelentési ívek a Tattersall titkárságánál (Bpest, Külső Kerepesi-ut.) kaphatók.

1900. évi február hóban befizetett alapítványi kamatok és tagsági díjak nyilvános nyugtázása.

Alapítványi kamatot fizettek:

1900. évre:

Cséry Lajos lt. 31-50, Hets Miklós 22-16, Szász Csabur Flópp 10, Szent-IVányi Oskár 21, Irányzó János 20 koronát.

Hátaléokra:

Erdődy Sándor gr. 20, Szabó Alajos dr. 22-00 kor.

Tagsági díjat fizettek:

1901. évre:

Becker János 10, Dessevffy Emil gr. 20, Feund Adolf 10, Holtscher B. Lipót, Miklovich István 20—20, Rudolph Ignác 2 koronát.

1900. évre:

Alasz Miklós, Altsaechter József, Antal Ferenc, Auspitz Kálmán, Auspitz Pál, Arvay Ferenc, Baluonok István, Bak Gyula, Bak Pál, Bajza Kálmán dr., Bartokovics Agost, Bartha László, Bathó Aladár, Bálint Károly, Bárczay Elemér 20—20 kor., Becker János 10 kor., Babe József, Beckler György, Berényi Endre, Békássy Elemér, Biehn János, Blaskó László, Borbás Géza, Bornemissza Elemér, Bornemissza Lajos, Büttl Henrik Géza, Daróczy Endre, Demeter Andor, Déghy Matyas, Dömötör Béla, Egerer Zsigmond, Erenreich József 20—20 kor., Eisenhut Kálmán 10 kor., Engelmann Adolf, Farkas Gyula, Fekete Imre, Fidy Lajos, Fischl Lipót, Földváry Tibor, Fournier Sándor 20—20 kor., Freund Adolf 10 kor., Fried Endr., Földinger Ferenc, Galgóczy Antal, Galgóczy Zsigmond, Gara Alajos, Gaudarik (O-Kanisza), Hüsey Imre, Gotten Dávid, Gramling Alajos, Gruner Károly, Gyusap Pál, Háza Béla, Hajdu István, Halász Aladár, Harházy János Jr., Hauer Béla, Havas Pál, Hamony László dr., Heller M. és társa, Hellsinger Geleone, Hernán-németi uradalom, Hertelendy Andor, Hidasabollosi bérlet, Horváth Béla 20—20 kor., Horváth József 10 kor., Hrobcska Mór, Huszár János, Huber Imre, Ivánka Ödön, Ivánkovich Béla, Joób Albert, Jung Péter, Kania Vilmos 20—20 kor., Kerpely Béla 10 kor., Klein Dező, Korösi József, Kotonyg Gyula, Krausz Ottó, Manó Kázmér Henrik, Leopold Mihály, Lepényi Pál, Leveleki Ármán, Liebner Lajos, Lipthay Beláné özv., Lipthay István, Lohner Gyula, Lovász Ákos, Lawsona Géza, Magyar élelmiszer-üzemeltető r.-t., Magyar Károly dr., Majthényi Rudolf, Makfalvai Géza, Manóker József, Marton István, Mandi Béla, Mándy Samu,

Meller Rudolf, Mezev Gyula, Mezőgazdák művelődési egyesület, Mézner Károly, Mike Sándor, Nagy Lajos, Nemes Béla, Németh István, Pócs István, Premszki Dóna, Práter György, Prohaska Lajos, Pusztaszer Benő ifj. 20—20 kor., Pessina Vilmos 16 kor., Pessina Vilmos 4 kor., Pfeifer Antal, Pintér Gyula, Pálya Árpád, Prónay Mihály, Ráth János, Rátkovics Ferenc, Rákosi Imre, Red Jeno, Rónay Albert, Rosenberg Jakab 20—20 kor., Rudolph Ignác 18 kor., Sátori Miksa és Mór, Schell József Jr., Schleminger László, Schmitt Endre, Schripf Károly, Szelecska Richárd, Schwarz Bertalan, Schwarz Pál, Schwarz Samu, Simon Pál, Solymosy Ödön Jr., Somogyi Albert, Spitzer Mór, Sréter Ferenc, Staudinger Béla, Strauss József, Stuffer Dezsi, Szabó László ifj., Szakályi gadszár, Szamek Adolf, Szautter Gusztáv, Szarka Mihály, Szépp László, Szerencs János, Szuklay Ede, Szilágyi Gusztáv, Skalla Ferenc, Székely Sándor gr., Szulányi Ödön, Szunyoghy Szabolcs, Szény Kálmán, Takács Ferenc dukai, Thak Endre, gr. Toldaljai László, Tóth Sándor, Tóth Sándor, Ugron Ákos, Ungár Arnold, Várcsai Lipót, Veress Pál, Vinyázy László, Vissny Kornél, Vörös Pál, Weinberger Zsigmond, Windisch József, Závodszky Gyula, Zsolodos Elek, Zsámokréty Emil 20—20 kor.

Hátalékos évdíjat fizettek:

Andreas Emil 20 kor., Balika Sándor ifj. 10 kor., Déghy Matyas, Dóra Jánosné 20—20 kor., Francics Mihály 20 kor., Halász (Herczeg) István, Hirtstein Dezso, Hegyi Dezso, Horváth László, Jákó Kálmán, Manóker József, Mike Sándor, Pintér Gyula, Ploetz Pál dr., Réthy Pál, Ruston Viktor, Schwarz Bertal., Szabó Gyula dr. 20—20 kor., Szakossy Aladár 16 kor., Toldaljai László gr. 20 kor.

Az Országos Törzskönyvelő Bizottság ülése.

(1900. február 28-án.)

Jelen voltak: Kostyán Ferenc elnök, Forster Géza, Valtay Ferenc, madi Károly László, Lejlenyi György és Zoltan Henrik bizottsági tagok, Szilassy Zoltán titkár és Wilfinger Nándor törzskönyvezető.

Ezen ülésen a Bizottság felvette:

A magyar fajta szarvasmarhák könyvébe: Takácsy Sándor ur. új ténylezetét, 1 bika és 18 tehénét. — Özv. Székely Antalné profné

Tavaszi VETŐMAG szükséges letünk a beszerzése végett forduljunk a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez, Budapest, V. ker., Alkotmány-ú. 31.

1 bika és 50 tenetét. — A leleszi *prepostság* 2 bika és 13 tenetét. — *Ceconics* Endre gróf 1 b. és 50 teh. — Az *algógyi székes földmivességek* 9 teh. — *Palamini Sándor* úrgróf 1 b. és 1 teh. — *Ifj. Sváb Sándor* 1 b. és 31 teh. — A *kecskeméti földmivességek* 1 bika és 8 tenetét, összesen 227 darab magyar marhát.

A borzdeszék könyvébe:

Lónyay Elemér gróf 1 bika és 17 tenetét. — A *sázarvéri uradalom* 7 teh. — *Boda Sándor* 7 tenetét, összesen 32 darabot.

A simenhaliták könyvébe:

Zichy János gróf új tenyésztését 2 bika és 6 teneténél. — *Deutsch Gábor* új tenyésztését 1 b. és 34 teh. — *Győrey Richárd* új tenyésztését 4 b. és 32 teh. — *Ráth János* új tenyésztését 1 b. és 10 teh. — *Szegedy Énsch* Károly báró új tenyésztését 1 b. és 8 teh. — A *rimasombai földmivességek* 2 teh. — *Slein Lajos* dr. 3 b. és 4 teh. — *Szabó Ernő* 1 b. — *Apponyi Géza* gróf 4 teh. — *Ifj. Luczenbacher* Pál 2 b. és 8 teh. — *Hadió-Barkóczy* Endre gróf 10 teh. — *Özv. Dóry Vilmos* 3 b. és 48 teh. — *Huszár Béla* 6 teh. — *József főherceg* aloscúti urad. 10 teh. — A magyar-óráti gazdasági akadémiáé 1 tenetét. — *Drasche Richárd* báró 7 teh. — *Elek Lipót* 2 b. és 16 teh. — *Szall Kálmán* 37 teh. — *Boda Sándor* 1 b. — *Gross Antal* 2 b. — *Andrássy Aladár* gróf 6 tenetét, összesen 272 darabot.

A berniak könyvébe:

Ceconics Endre gróf 1 bika és 21 teneténél. — *Hertelendy Ferenc* 2 b. és 8 teh. — *Kralovszky Kálmán* 1 bika és 3 tenetét, összesen 36 darabot.

A pingyauk könyvébe:

Stephani Lajos új tenyésztését 1 b. és 11 teh. — *Andrássy Aladár* gróf 2 b. és 3 teh. — *Popper Armin* báró 1 b. és 3 teh., összesen 44 darabot.

A fésűs juhok könyvébe:

Somogyi Albert 1 kos és 10 anyabirkáját. — *A yorkshire-sertések könyvébe:*

Eckstein Flórip 2 kan és 25 kocszját.

Az ezen úlszere bejelentett összes állatok száma: 8 új tenyészett, 47 apa- és 655 anyállalat.

A Bizottság végül elhatározta, hogy — miután az utóbbi időben számosan fordultak hozzá angol huszások hazai beszerzési forrásai iránt, melyek kérdésekre, új tenyészetek csak igen csekély számban lévén bejelentve, kielégítő feleletet adni nem tudott — felhívja a hazai huszastenyésztőket, hogy állataikat saját érdeklődés jelszékébe az Országos Törzskönyvbe.

A telepitésről.

Irtja: Gróf Benjovszky Sándor.

Tekintve hazánk viszonyait, kiváló fontossággal bír a telepités. Tartottak is ezen ügyben a földmivélsügyi miniszteriumban egy több napig tartott nagy ankettét. Sok jeles és figyelemre méltó felszólalás elhangzott ott, de mindezek dacára a telepitésnek számbavehető eredménye nem lesz.

Akkor lehetne, ha az államnak megvolnának roppant kiterjedésű uradalmi, mert azokon lehetett volna nagyobb mérvű telepitéseket eszközölni.

Ámde, mint tudva van, az állam a lefolyt 30 év alatt e nagy kiterjedésű uradalmainak a legnagyobb részét már eladta.

Azok a birtokok pedig, a melyeknek az állam még birtokában van, már nem oly terjedelműek, hogy azokon nagyobb arányú telepitéseket eszközölni lehetne.

Bir ugyan az állam nagy kiterjedésű erdőkké, ámde ezek telepitésekre nem alkalmasok.

Azt pedig az állam nem teheti, hogy drága pénzen birtokokat vásároljon bizonylatlan eredményű telepitési kísérletek czéljából.

Hízen már foglalkozt is az állam telepitésekkel, de ugyancsak nem lehet mondani, hogy kedvező eredményvel. Elég felemlíteni a csángókkal telepitéseket.

De különben is a telepités sikeres keresztülvitele óriási nehézségekkel jár. A minek egyik oka az, hogy minálunk a vagyonosabb, tehetősebb kisbirtokos nem megy el telepesnek, a szegény sorsuakban pedig nincs meg a kellő garancia.

És éppen ezen okból nagybirtokosainknak semmi kedvük sincsen nagy anyagi kárunkkal is járható bizonylatlan eredményű telepitési kísérletezésekbe bele menni.

Mindezen okoknál fogva tehát mi a telepitésnek számbavehető eredményét kizártan tartjuk.

Volna azonban egy más módja a dolognak, mely ha megvalósulna, pedig megvalósulhatna, tökéletesen pótolná a telepités által elérhető czélt és eredményt.

Még pedig sokkal nagyobb mérvben és az állam minden megterhelése nélkül, a mely egyrészlőrl növelné a földbirtokos jövedelmét és másrészlőrl pedig a 1—2 hold földdel bíró ügyvezett törpebirtokosnak, valamint a mezei munkásnak nemcsak biztos megélhetést nyújtana, hanem idővel módot is a vagyonserzéshez. És azáltal egyszersmind hivata is volna a meg nem szűnt, hanem csak szunnyadó agrárszociálistizmust — a mit csendőszuronnyokkal elnyomni, de megoldani nem lehet — idővel végképpen megszüntetni.

Mielőtt azonban ezen megoldási módokat bővebben kifejtenék, előbb röviden foglalkozunk kell egy földbirtokos valamint a mezei munkás helyzetével.

Itt azonban nem akarunk a földbirtokos minden bajának felsorolásával foglalkozni, különben czikkünk igen hosszúra nyulna, hanem csak annak felemeltetésére szorítkozunk, hogy különösen nagybirtokosainknak az alacsony gabnárak folytán ugys nagy mérvben csökkent jövedelmük igen nagy részét uradalmiuk drága kezelési költségei veszik igénybe.

Hízen rengeteg összegbe kerülnek a gazdaszettek és alkalmazottaink fizetése, a nagyszámú cselédség, a napszámosok, a részmunkások, a drága gazdasági gépek, a javítások, a biztosítások stb.

Mindezekre bizony rémágy a termények árának csökkenése folytán legalább 20—30 procenttel redukálódott jövedelmünknek körülbelül 50—60 százaléka!

Ami pedig az 1—2 holdas kisbirtokost és a mezei munkásokat illeti, ezeknek a helyzete súlyos, idővel pedig nektek válságos is válhat, mert hízen a föld nem lesz több, de ellenben a népesség évről-évre szaporodik és így megélhetésük mindég nehezebbé válik.

A napszám ugyan a nyári munkaidőben elég nagy, ugyszinte az arató-és cseplőréz is. Ámde ne felejtjük el, hogy a mezei munkásnak késő őszszel és az egész hosszú télén át sem munkája, sem számbavehető keresete nincs! Amit tehát a nyáron keres, abból kell megélnie és családját fenntartania az egész hosszú éven át!

Ezt teheti ugyan annyira-mennyire ha az aratás jól ut ki. Ellenben ha rosszult ut ki, ami pedig sajnos, hazánkban gyakori eset, akkor családjával együtt a legnagyobb nyomorba jut.

Lehetne azonban baján segíteni és pedig tán könnyebben is mint sokan hízik és pedig nemcsak egyedül az ő baján, hanem által kapcsolatosan a földbirtokosén is.

Nem ugyan telepitések által, sem azáltal, hogy nagybirtokosaink uradalmait parcellázva a mezei munkásoknak eladják, mert ők még annyira nem jutottak, hogy uradalmiukot megválni kénytelenek volnának, kivéve a csekély számú kivételt.

De különben is ama csekélyszámu nagybirtokos, akik uradalmiukat parcellázva kívánának eladni, azt tehetik a tehetősebb telkes, fél, sőt, negyedtelkes gazdákkal, de korántsem az 1—2 holddal bíró földműves vagy a mezei munkással.

Hízen ezeknek sem módjuk, sem tehetségük földvételekbe bocsátkozni, hízen azok pénz kell, ami nekik nincs vagy legfeljebb annyi, hogy 1—2 holdas részben adósságra vásárolhatna.

Mert mezei munkásaink még mincenek azon helyzetben, hogy máris nagyobb földvételekbe bocsátkozhatnának. Ezt legfeljebb ráfizetésekre és drága kölcsönök által eszközölhetnék, ami azonban csaknem biztos bukásukat idézhetné elő.

Ámde ők volnának leginkább hivatra nagyobb birtokok bérbevétele. Nem ugyan egyenként, hanem ha összeállnának 50-en, 100-ánként és így társaságban bérelnének ki földeket, pusztákat a földbirtokosoktól egyetemleges kötelezettség mellett hosszabb időre, pl. 10—12 évre és ha azután ama földeket a bérlet tartalmáig 10—12 holdnyi sőt, nagyobb részekre is maguk közt felosztanák.

Az ilyen 50—100 tagból álló bérletársaság pedig számtalan alakulhatna.

Mert hízen az olyan földműves és mezei munkás, akinek csak pár ökre vagy lova van és hozzá néhány mérő vetőmaga és csak 150—200 frt készpénze, bátran, minden kockázás nélkül bele lehetne az ilyen bérletbe, ha jól megválasztja bérletársait. Mert hízen egy szorgalmas munkáscsalád egy pár ló vagy ökrrel 10—12 hold földet, sőt többet is a maga erejéből könnyen megmunkálhat.

teljes szerint alkalmazható. Így egyformán kaphatnak I lyukat a jobb fülök a törzskoczkák és törzskanok. Verrifésztés vagy nemestés czéljából vásárolt kanok utódai kaphatnak a bal fülön egy lyukat. Több jegyre alig van szükség, mert a szaporában és jobb nevelő kockák- és értékes tulajdonsággal bíró szülőkől származott kanok egy a törzse osztanak.

Ezekkel a helyiflakokkal könnyen eligazodhatni a legnagyobb tenyészésben is és a tenyészállatok kiválasztása is kényelmesen és biztosan megy. Ha elválasztás után, amikor már a malacok bejegyzése is megtörtént, tenyész kiválasztás czéljából külön falkába szedjük a nőstényeköl a kanmalacokat és elküldjük azok közül a selejteket kibányi, minden részrehajlás vagy elfulgatás nélkül, biztos vagyok, hogy mind a törzseliek maradnak vissza. Igaz, hogy ezen korban a malacz ivarjellege nem biztos, de ahány szép kanmalacból lesz nem szép kan, ugyanannyi kevésbé szép kanból fog valóban szép kan válni és az ivartelenség, ha kell is közlök a fiatalimánál, hogy mindig bőven maradjon tenyész, kan saját tenyészésre és eladásra, mivel hogy nagy állománynál bőven lehet és bőven is kell utánpótló tenyészanyagot gondoskodni. Selejteiken közlök mindig lehet, mert a kislejetezetek is még mindig értékes haszonállatok maradnak.

A tenyészkönyv kiválasztása ma már már a tenyésztő 3/4 éves korig, mikor sülődöt eladni akarja, mert ma már a sertésvesz miatt a miskorlátás csak az olyan tenyésztesz eszközölheti, akinek magának van erre a czélra begyakorolt kanja. Ebben a korban már a kiválasztás biztos alapon megy végbe és ha a választottak közt vannak hasznos tulajdonságok, feljegyzésbe kerülnek, azokról leírásokat a törzskönyv legfontosabb adatait és tenyészbeosztását kényelmesen hajtathja végre.

Az a kérdés merül most már fel, mi e az alapon történik a selejtezés, ha nincs törzskönyv? Azon az alapon, mintha törzskönyv volna; mert a külön törzset képezőkön úgy is járta vannak a jogok, és ha valamelyiknek ezek közül teteménységessége idő előtt eszikken, egyszerűen ki kell selejteni; a sertés oly szapora állat, hogy a jót is mindig lehet jobbal pótolni, mert van miből. A nem törzskönyvezett, de hasznos tulajdonságokat felülről jegynélküli állományból is minden fiatizás után kértelheslenül kislejtezendő mindazon kocka, mely meddő maradt, keveset fadzott, rozsz, vagy csak gyenge nevelődés is vált, tőgye, vagy csecsimbója meghibásodott, vagy amely kocka a szoptatás alatt erőben meggyorogkott. Időszakonként pedig kislejtezendő minden meghibásodott sertés, hogy így a tenyészest mindig ment legyen minden ügyes-bajos indívalimtól és tisztán egészséges, haszonhajtó állományt képezzen. Mindezek fölfont szemléltető, figyelemmel kísérhető és ellenőrizhető dolgok, melyek alapján a mustrálás így azonnal alkalmazható az állatra és nincs szükség a kanazás ténvura vezetől felvilágosításaira.

A törzskönyv hiányának a tenyésztesz ilyen vezetése mellett csak egy hátránya van és ez az, hogy a *leszármaszat* a *tenyésztesz csak addig tudja visszavezetni, a meddő emlékeztelése erre képezi; de* ha jól kiegyenlített törzsetel egyénesnek tekintik, mintha az egy-egy individuum volna, és azt a megfelelő kanokkal szakszerűen párosítja, a tenyésztesz mozzanatait nyilvántarthatja, annyit tesz, mintha minden hím és nőnemi sertést törzskönyvezné.

Kovácsy igazgató ur a sertésnyájak törzskönyvezése című cikkével különben teljesen egyetérték, a tenyésztesz semmi egyébbe czéja nincs, mint bemutatni, mint lehet a törzskönyv adatait az élő nyáj közt leolvasni. Természetes, hogy a törzskönyv több adattal nyújt képet a tenyészteszről és hasznos

munkát végez, ki azokat annak lapjain is megörökítheti.

Rákos Béla.

A pepiner nyájának olyatén való elosztása gazdaságosnak, miként azt Rákos Béla barátom leírja, kétségen kívül elővörös a konyenyésztesz elkerülése szemponjtából. Előismerem azt is, hogy a törzskönyvezésnek fent leirt nem tökéletes formája igen praktikus, mert nagyon egyszerű s kevés munkát ad. Maga czikkirő is előismeri azonban, hogy a leszármaszat a tenyésztesz csak addig tudja visszavezetni, a meg emlékező tehetség képezi. Pedig annak a gazdának emlékező tehetsége a ki csak 1000—2000 holdas birtokot kezel, aligha arra való, hogy sertésének leszármaszatát tartás nyilván, mert épen ezer és így egyet nyilvántarthatni váloja van. De meg a birtok tulajdonosa vagy a kezelő-tiszt is változhatik elől folytán. Valamely sertésnyájban a leszármaszat nem játszik ugyan oly fontos szerepet, mint a jó-vagy szarvasmarha-tenyésztesz terén, mégis országos- vagy világhírűvő egy sertésnyaját is csak így tehetjük, ha az állatok egyéni tulajdonságait s átörökítő-képességét nemcsak az egyedeinek természetük figyelembe, a figyelemmel kísérők vezessük sorozatban keresztül. Külföldi jelesebb sertésnyájak törzskönyvezve vannak s az a törzskönyvi kivonat, a melyet az eladó a vevőnek átnyújt, legalább 10% az teszi drágábbá a sertést.

Rovatvezető.

GAZDASÁGI NÖVÉNYTAN.

Rovatvezető: Mezey Gyula.

A rózsafa két gyakori betegsége.

Az állati és növényi paraziták nemcsak a mezőgazdasági növényekben tesznek nagy pusztítást s fosztják meg a gazdát fáradságta.

5. ábra. A rózsafa Istharmatos lombja.

gyümölcsöcsének egyrésztől, hanem megtámadják a virágokat is s megtörténik nem egyszer, hogy ezek a paraziták támadásai miatt, gyümölcsrűgés helyett csak gondot s bosszantást okoznak ápolójuknak.

Sok virág szenved mindenféle betegségeben, de talán egyszem annyira, mint a virágok-

legszébbike, a rózsafa, melynek két közönséges betegsége írjuk le s mutatjuk be ezuttal.

Egyike e betegségeknek a *Istharmat*.

Tudjuk, hogy tavaly hazánkban mindenfelő annyira pusztított a szőlőkben a *Istharmat*, hogy a szőlő eme betegséggel már nemcsak a gazdák foglalkoztak, hanem felkeltette ez a nagyrökönség figyelmét is. A szőlő eme betegsége egy gomba, az *Oidium Tuckeri* (más néven *Uncinula spiralis*) okozza, ugyancsak gomba, de egy másik faj okozza a rózsafa *Istharmat* betegségeit is, név szerint a *Sphaerotheca pannosa*.

Ez a gomba megtámadja a rózsafa minden zöld részét, tehát a leveleket, zöld hajtásokat, a zöld bimbókat s még a zöld termést is. Támadást mindenütt fehérszínű por, illetve bevonat jelzi, mint az *5. ábrán*, (mely Böttner: Gartenbuch-jából van véve) szembe-tűnően látható.

Megjelenehik a betegség a rózsafa tenyészteszének egész ideje alatt, de egy nálnak, mint Európá többi részeiben is főleg a nyár végén vagy őszszel szokott előjelenkezni.

A rózsafa betegsége a legszéleskörűen vagy a házak falainak közelében levő rózsákban fejlődik a betegség nagyon bujón ki, főként pedig nedves légkörű vidékeken. Így Somogyegyhében, a Dráva környékén, több éven át évről-évre volt alkalmam egy, a házfalak elé ültetett rózsafákat láthatni, melyek a betegség által őszszel egészen el voltak csufva.

Itt az újnyri ertés hajtásokon is ki volt fejlődve a betegség s azokat a gomba olyan vastag rétegben lepte el, mint egy gyufaszál. Magyar-Ováron minden éven észlelhető a *Sphaerotheca pannosa*, de az itteni száraz légkörű vidéken sohasem tapasztaltam azt olyan hatalmas kifejlődésben, mint a hogy a Dráva melletti rendesen láthatam.

A *Istharmat*, ha buján tenyészik, nagyon ártalmas a rózsárfára. Előszörje ezt már a rózsafa kitérésze. A megtámadott levelek, melyeknek főleg alsó lapjai lepi be a gomba — habár a levelek felső lapjai is be szoktak lepetni — megfodrosodnak s néha egészen eltorzulnak. Igen gyakran — sőt majdnem mindig — azt látni, hogy a beteg levelek széleiken felöngyölödnek, mint az a *6. ábrán* feltüntetett (fulonaf után készített) fényképmásolaton kivethető.

Úgy a levelek, mint a gyengébb hajtások, ha a betegség heves, vagy pedig tartós, őszez-száradnak, elszáknak; ha pedig a bimbók vannak erősen megtámadva, ugy nem képesek rendszeren kifelelni, kinyitni.

A *Sphaerotheca pannosa* — mint általában a *Istharmat*gombák — csak a megtámadott növények felületén tenyészik s nem szövi át azok belsejét. A rózsafa zöld részeiben látható fehér bevonat a gomba szálas testéből (a myceliumból) áll, mely szétterjed a megtámadott részekben s itt-ott szivákokat (haustoriumokat) bocsát a sejtek belsejébe s ezeken át szívja ki gazdájából, a rózsafából, a fejlődéshez szükséges táplálékot, mi a zöld részek elszáradását vonhatja magára. A gomba szaporodására a myceliumról leváló apró testecskék szolgálnak, melyek nagy tömegben képezetve alkotják a beteg részek felületén látható fehér port. Ezek a testecskék a *Komidiunok*, melyek szétszóródnak, szétbörtáznak, terjesztve a betegséget egészen az ősz végéig. Ekkor azután néha már előbb is a fehér bevonatban fekete pettyek, apró kis tokok lesznek láthatóak, az u. n. *peritheciumok*. Ezek szolgálnak a gomba áttelelésére.

A peritheciumok belsejéből tavasszal, vagy később, apró a szaporodásra szolgáló testecskék szabadulnak ki, melyek most újra megindítják a bajt. De éppúgy, mint egyéb *Istharmat*gombáknál, a *Sphaerotheca pannosa*-nál sincs kitérés annak lehetősége, hogy a mycelium is áttelegessen növényrészekben.

Míg a szőlő *Istharmat* gombáját (az *Oidium Tuckeri*) eddig a szőlőn kívül semmi-

féle növényen nem sikerült fellelni, addig a *Sphaerotheca pannosa* nem egyedül a rózsafa parazitája, mert megtámadja a gomba az őszibarack a kajszibarackot is. Különösen az őszibarack szenedv gyakran általa, melynek leveleit szintén eltorzítja s melynek gyümölcse, ha erősen beleszúr a gomba, elcsenvesedik, fejletlen marad.

Tudjuk, hogy a szőlő lisztharmat betegségére ellen tavaly, akik használták, sikeresen küzdöttek a kénpor segítségével. A kénpor a lisztharmatgombák általános mérge, mely a vele behintett növényrészeket megvédi a betegségtől, másrészt — ha nem nagyon kéntünk el vele — a már beteg növényeket is meggyógyítja. Így tehát a rózsafa lisztharmat betegségére ellen is első szóra a kénport javasolhatjuk.

Csak hogy jegyezzük meg jól, hogy a rózsafán nem úgy telepedik meg a lisztharmat, mint a szőlőn. A szőlőn ritkaság számba megy az, hogy a levelek első lapján is láthatni a lisztes levonatot, azaz rendszeren a leveleinknek csak felső lapját léri be. A rózsafa lisztharmat gombája ellenkezőleg, habár a levelek felső

Igy Belgiumban a következő folyadékokat alkalmazták e célból: *)

1. Egy decziliter vízben 20 gr. égetett meszet s 40 gr. kénport egyideig forni hagynak s jól összekeverik. Ha a keverék kihűlt, belöle egy jókánlányt beletesznek egy liter vízbe s ezt a rózsára permetezik.

2. 10 liter vízben feloldanak 150 gr. szódát s 50 gr. návenylt kátrányt.

3. Használják végre a *borli* (rézgalic-szódalót) és a *burgundi* levét (rézgalic-szódalót), melyek készítése annyira ismeretes, hogy leírását elhagyhatom.

A permetezésnél természetesen a virágokat megkíméljük, mert ezek elcsúszthatnának s esetleg meg is perzselődnek, mit ismét csak úgy kerülhetünk el egyrészt, ha a javavirágzás idején nem permetezünk, másrészt, ha a pótzinyi kézi permetezőket, ugynevezett porlasztókat használunk.

Ha valahol valamely évben erősen jelentkezik a betegség, ott jó lesz a permetezést a lombhullás idején is alkalmazni s tavasszal a lombféséskor ismétlni; azután később megint

e sugaras szerkezet s az éles szem már fegyverzetlenül is észreveheti ezt a jelenséget.

E betegségét, melyet (a „Praktische Blätter f. Pflanzenschutz“ után) a 7. ábrán mutatunk be, a rózsafa kormos betegségeként vagy pedig a *rózsafalevek fekete penésznök* nevezhetjük, ha már magyar szóval akarjuk azt megjelölni. Ennek szintén gomba, az *Actinomena Rosae* az okozója.

Az *Actinomena Rosae* szálal teste (myceliuma) egyrészt a rózsalevelek felszínén terjed szét, de méginkább a levél bórénak külső kerge (az u. n. kutikula) alatt s azután beágyazik a levél egészen belső szöveteibe is, szíva mindenütt a táplálékot, eltanasztva, elszívva a levelet sejtjeit, saját magát pedig gyarapítja. Tehát e részben is különbség van a rózsafa lisztharmat betegségére és a kormosbetegség között, mert az előbbi betegség gombájának szálai nem hálózzak soha át a levelek belsejét. S éppen ezért, ha az *Actinomena Rosae* támadta meg a rózsafát, erre veszélyesebb lehet, mert a rózsafa leveleit erősen kiszívhatja, mire ezek elfonnyadva, időelőtt le hullanak.

6. Ábra. Lisztharmatos rózság fölülé gyöngyözdött levelekkel.

7. Ábra. Kormos betegség a rózsá levelein.

lapján is gyakori, erősebben fejlődik ki levelek első lapján.

Ha tehát rózsafaínkat kénporral akarjuk megvédeni, oda türekedjünk, hogy a kénpor a levelek első felületét is belepje, tehát az agakat felülé hajtogatunk, illetve alulról megbolgatunk kell s ezalatt a közönséges bojtos porozóval alulról is behintetünk kénporral. A kénporfügé gépek rendszeren oly finoman osztalják el a kénport, hogy, mint valami finom porfelleg, a kénpor belepi az egész növényt, melynek lombzatára egészen behatol. Legjobb azért valami apróbb finom gépet alkalmazni a rózsafa beporozására, melynél a munka jobk és nem olyan fáradságos, mint a bojtos kénporozóval való munka.

De bármily jó munkát végezzünk is, a levelet azelő felén nem tapad olyan könnyen meg a kénpor, mint annak színén s ez lesz az oka alkalmasint annak, hogy a virágokelők nincsenek mindenütt megelégedve azval a sikerrel, mit a rózsafa lisztharmat betegségére ellen a kénporral való védekezés szolgáltat s azért kénpor helyett inkább valami folyadékot használnak, melyet, ha répermetezték a levelet első lapjára, ezeket az beszárítva, tartósan meg is marad.

akkor permetezünk, vagy kénport hintünk, mikor a betegség első nyomat mutatkozik.

A kénporhíntésen, illetve a permetezésen kívül gondoljunk arra is, hogy a *Sphaerotheca pannosa* főleg a lehullott leveleken telel át — az ezeken található fekete tokokcskák képeben — azért az összes lehullott leveleket gondosan szedessük össze és égetjük el, mi a kertekben vagy virágos udvarokon nagy nehézségbe nem ütközik.

Egy másik gyakori rózsafa-betegség, ellentétben a lisztharmattal, a lombozaton sötétzöld — sötétszürke, barna, sőt egészen fekete — foltok képeben mutatkozik. E foltok rendszeren csak a leveleken, még pedig a levelek felső lapján láthatók s majd egészen aprók, majd akkora átmérőjűek, mint a minő a levelek szélessége s nagyjában kerekdedek. Különös sajátosága e foltoknak az, hogy kézi nagyrítón át nézve akként látszanak alkotva, mintha a kerekded folt közepéből számos pókhálószűrű feketés szál indulna ki sugárszerűen a folt széle felé. Főleg a foltok területén vehető ki

A rózsafa kormosbetegsége éppúgy, mint a lisztharmat, főleg a nyír vége felé vagy az ősz elején jelentkezik és sokszor megtörténik, hogy egyes tövek már augusztusban egészen kopaszok. Később azután — néha már az ősz végével — újra kihajt, meglombosodik a rózsafa, de ezek a hajtások rendszerint a tél áldozatává lesznek, elfagyunk. Ha a betegség támadása évről évre megismétlődik, megessék az is, hogy a rózsát a betegség következtében egészen kivész.

A kormosbetegségtől is, valamint a lisztharmattól, a nedves légkörű vidékeken szenved a rózsá legjobban. Ugyancsak a Dráva melletti síkterületen láttam a kormosbetegséget buján fejlődni rendszeren augusztusban, mely még e hónapban egyes töveket teljesen megfosztott leveletétől. Egy-két rózsát, mely nagykoronájú lombos fák közötti füves tisztáson volt ültetve — a hol a nedves levegő mintegy megrekedt — évről-évre meg volt támadva a kormosbetegségtől s fiatalon kivesszt.

Habár sokszor észlelhetni azt, hogy a szőnporfolt betegség, míg egyes rózsafaikat megkopaszt, addig a mellette állókat, ha meg is támadja, nem okoz észrevehető kárt bennök: az nem mondható, mintha egyes rózsafaikat

*) Lásd P. Nijpels: „Les champignons nuisibles aux plantes cultivées“ című munkáját (Liège 1886.) a 88. lapon.

megkínálatlannak általa. Dr. J. Weisz szerint mégis legelőbb szemüvednek a fényes és vastag lemezek rozsfajfaját, minők a tearózsák s ezek hybridjei.*

Ha az *Actinomya Rosae* által megfertádot levezek már fonyadni kezdenek, a feketés foltok közepe táján feketé pettyek tűnnek fel, mik nem mások, mint a gomba spaporodására szolgáló tokok, u. n. *pycnidiumok*. Ezekben apró egy vagy kétszélű letek, a spórák keletkeznek, melyek kiszabadulva zérőhordák a betegséget. Dr. A. B. Frank szerint a spórák visszepben már 24 óra múlva szírnak s a velük inficiált rózsaleveleken már 10 nap múlva láthatók a feketés foltok.**

Ami e betegség ellen való védekezést illeti, elsősorban a beteg lomb leaszakítás és elégetését, valamint a lehullott lomb gondos összeszedését és elégetését kell javasolni. Ezenkívül jónak bizonyult a burgundi levelet való permetezés, melyet először a lombfésítés előtt s később, ha már a lomb kifésült, kell alkalmazni s azután is szükséghez képest, főleg a veszélyes időszakban (a nyár vége felé, ősz elején) megismélni.

Dr. P. Sorsauer akkor, ha a betegség miatt a rózsafa leveleit ideótlóan elhullatta volna, megakadályozandó az ubóli kihajlást, azt tanszója, hogy az ágak szeptemberben metszessenek meg, midáltal elővülök a fakadásra leginkább hajlandó felső rügyek; ilyenkor az alsóbb rügyek megadógnak ugyan, de ki nem hajtanak, mi a jövő évi tenyészének csak javára válik.**

Mivel a pycnidiumokból kiszabaduló spórát egy a rügyeket, mint az ágakat és a törzset behelhetik, a vásárolt rózsafákkal elhurcolhatjuk a kormosbetegséget olyan helyekre is, ahol a rózsafák eddig nem szenvedték e betegséget, továbbá megeshetik az is, hogy beteg törzseivel vagy oltványokkal ezzel a betegséget. Ezért az utóbbiak — mint Frank javasolja — óvakodjunk, másrészt pedig a vásárolt rózsákat — miat azt dr. Weisz ajánlja — jó lesz 1 óránt át gyökerestől burgundi lóben áztatni s anélkül, hogy később megmosnának azokat, úgy elültetni. Mezey Gyula.

GAZDASÁGI VEGYTAN.

Rövidtárolás: Dr. Liebermann Leo.

A méz megtórtánál képződő hő idézhet-e elő túrszűrés?

Elégő ismeretes, hogy ha az égetett mézet vizrel leöntjük — megoljuk — tetebe hő fejlődik, amely a mézhez adott vizet forrasza hozzá, úgy hogy nagyobb mennyiségű gőz képződhetik. Bizonyos körülmények között a hőmérséklet fokozódása oly nagy mérvű lehet, mely szinte abnormálnak mondható s ismeretes esetek, midőn ennek következtében szalma és egyéb gyúlékony anyagok meggyúladnak. Ilyen esetben természetep nem réghén?) Dr. P. Sorsauer jénai tanár, mint törvényeszi szakértő s ez alkalommal azt tapasztalta, hogy a méz helytelen megtórtánál esetleg beálló tűzveszedelem lehetőségét meguk az érdekelteket általában hibásan ítélik meg. Lehet, hogy nem mindenütt van ez így, szerző azonban a kézzel lévő példa a nagy kísérleti, hogy a figyelmet erre a veszedelemre terelje.

*) Lásd: a „Praktische Blätter F. Pflanzenzucht“ című folyóirat f. évi 1. számát s a 3. oldalon.

** Lásd: Frank: „Die Krankheiten d. Pflanzen“ — Breslau, 1895. — című munkáját a II. kötet 388. oldalon.

*) Lásd: Sorsauer: „Handbuch d. Pflanzenkrankheiten“ — Berlin, 1886. — c. munkáját, a II. kötet 385. oldalán.

*) Fühling Landwirtschaftliche Zeitung 1900. évfolyam 1. kötet 6. oldal.

Miután az alábbiakban ismertetendő eset nálunk is megtörténheték, nem tartom felesleges dolognak nevezett szerző dolgozatát olvasóinknak is bemutatni.

Az eset a következő: Egy gazda megbizta szolgálatát, hogy trágyázásra szolgáló 7 méter égetett mézet oltsón meg. Ez oly módon történt, hogy a mézet apróedekébe kosbakba s viz alá mártották. A kosak tartalma azután a paja padlójára öntötték. Az illetté gáz észrevette, hogy hő fejlődik, ezt omiati atyja figyelmeztette is, miután azonban az egész vidéken az említett módon történik a méz megoltsa, anélkül, hogy csak valaha olyat vettek volna észre ami agrodalomra okot adhatna, bezárta a pajtát s nyugodan elutazott. Körülbeli egy óra múlva tűz tört ki, a melynek úgy a paja, mint a benne lévő gabona-áldozati eszt. Ázallóművészegyes vétkes gondatlansághól előt gyújtogatás miatt pörbe fogta miután pedig minden egyégy giary kizártunk volt tekinthető azon a réven, hogy a tűz a gondatlan méz megoltsa következtében keletkezett pémhárszaga idézte az illetté gázát. Ennek következtében az volt, hogy a biztosító társaság megtámadta a kártérítés kifeizését. A gáz, aki erre egyáltalán elkészülve nem volt, hajában gyűvedhez fordult, akinek sikerült avval a megokálással az ügyet úgy tárgyalni, hogy lehetetlen a tűz keletkezését a törvényesek által feltehetően lemez bizonyítani. A bíróság mindenképpel néhány gázát, úgy kéményvesztőmestert, egy méz-égetőt, egy építőmestert és egy kemist hallgatott ki s ezeknek megegyező szakértői véleménye oda irányult, hogy bármily módon történik is a méz megoltsa, ía, szalma s egyébek lángborítására elegendő magas hőmérséklet nem felejtethető, ezt részben kísérletekkel is támogatják. A törvényesek a szakértői véleményét nem halálra elengedte, az volt, hogy következtetés került elől *Freyler* kezéhez. A következtében közöljük az ő megfigyeléseit.

A méz megtórtánál fejlődő hő, amint az ismeretes, kémiai hatásra vezethető vissza, amennyiben a kalciumoxyd — égetett méz — a viz elemével egy új vegyületet kalciumoxyd — égetett méz — egyvelet. Az általános kímiai alapörvények szerint mindkét test csak bizonyos sulyarányban hat egymásra s pedig 56 sulyrészt égetett mézhez 18 sulyrészt viz szükségesletik. Ha ennél aránylag több vizet használnak, mint a hogy ez rendes körülmények között szokott megtörténni, akkor ennek feleslege részben elpárolog, részben a keletkezett olott méz feloldásra használják. Ezáltal természetesen a fejlődő hőfok jelentékeny mérvben esökken.

Más szóval kifejezve, azon kérdés előlétesre, hogy vajjon a méz megoltsa alkalomából túrszék keletkezhetik-e, különbséget kell tennünk, hogy az előbb említett művelethez egyrészt elégtelen — vagy éppen elegendő mennyiségű — másrészt pedig, hogy felesleges mennyiségű vizet alkalmaztak-e. E körülmény az előbbi szakértők vagy egyáltalán nem, vagy pedig nem eléggé méltányolták.

Hogy minő hőfok képződhetik a méz megtórtánál, erre vonatkozólag a szerző rendelkezésére állott szakunknak világos és határozott felelet nem adtak. Több munkában megfigyelték talála, hogy a hőfok 150° C-ig mehet. Ez olyan hőfok, mellyel sem a fű, sem a szén vagy a szalma meg nem gyul, míg ellenben evvel egyidejűleg azon állítás is található, hogy a felszabaduló hő elégséges a löper meggyújtásra vagy fa elszénítésére. Ezen ellentmondások valószínűleg a fentebb említett azon különbségekre vezethetők, melyek a méz megoltsa oka az egymásra szalma gyúróló különböző tömegűk. E ténylák mellett szükségesnek tartotta szerző az it tekinthető hő néhny fontos momentum ki derítésére egy pár egyszerű kísérlet végrehajtani.

4—4 kilogramm égetett mézet hódgedényekben való mennyiségű vizet megoltt. Egyenlő méz- és vízmennyiséget vevé, a hőmérséklet, élénk gőzfejlődés kíséretében általában nem haladta meg a 100° C-t. Csak azonban a pontokon, a hol a mézszárabok vízzel nem érintkezhetek eléggé, volt 145° C. hőmérséklet észlelhető. Ha a méz aránya a vízhez nagyobb volt, mint a fentebb, azaz 1:1, akkor már tetemesbe volt a hőfejlődés, úgy hogy a szerző rendelkezésére álló higanyhőmérők, a melyek 380°-ig terjedő skálával bírnak, elégteleneknek bizonyultak. Becslés alapján tehát a hőfok legalább is 380—400° C. volt (az ólom 385° C-nál olvad meg). Ennek a megfigyelés, a mint azt mindjárt látni fogjuk, ezáltalára teljesen elegendő. Kell hogy a fejlődő hőmérséklet különféle mézszátlánál még és más legyen, mert a mézben lévő idegen anyagok megelet abszorbeálnak úgy, hogy a hőfok annál magasabbra hág fel, minél tisztább az illetté méz.

380—400° C. hő több mint elegendő, megfelelő mennyiségű levegő jelenlétében szalmát, szalmát s egy-egy fűszert is megoltsa. Szerző e tekintetben *Zank* s kísérleteit u. n. Ranke egy retortában szent hevitett 250—300°-nál mindaddig, míg az elszénesett a szent kintőtté az aszatra. Ott a szent annyira leül, hogy kézzel volt megfogható, azután egyszerre hőmékeléssel volt észlelhető s rögtönösen egy vöröszűz pontok képződtek, amelyekből kintőlődött az egész tömeg izsábbá jött s sziporkázva rövid időn belül teljesen elhamvadt. Mellesleg legyen megjegyezve, hogy a szén u. n. magától való meggyulladását ezzel hozak összefüggésbe.

A kísérlet ezáltalól kevés vízzel megoltt méz közé szerző kevés szént dugott, mire bekövetkezett az, ami az előzőekben után volt várható: t. i. a szén füstölőni kezdett, elszénesedett s mire a levegő hozzájutott egész tömge izsábbá jött, végig elhamvadt. Ilyen bizonyító kísérletek annak a demonstrálására nem szükségesek, hogy izzó szénrészek képesek elegendő mennyiségű levegő jelenlétében, szalmát s egyébeket lángba börtani.

Szerzőnek értésére esett, hogy Pomeránában már évekkel ezelőtt szokásban volt az égetett méz szátlánál megbörtő börtéket a kellető óvatosságra figyelmeztetni. Mert fordultak elő olyan esetek, hogy a kocsiban lévő méz tetéjére rakott szalma gyúgnéh és után meggyúladt, úgy hogy a kocsit is tönkrement. Ezzel megegyezik egy 1784-ben megjelent gazdasági encyklopiadiában) között következő megfigyelés: „Egy székér, amelyre olyan szalmát börtak, amely égetett méz betakarított, a székérre közté mézszárabok voltak, éjszaka gyenge es után meggyúladt.“ Daczára annak, hogy már most képződhet, miszerint ha a mézszalma elégtelen mennyiségű vízzel történik oly hőfok képződhetik, amely képes szént, szalmát elszénesíteni, sőt elegendő mennyiségű levegő jelenlétében lángba is börtani, mégis úgy állítjuk, e tény sokféleképpen ismeretlen körülmények általán rövid időre vizet lelt hordókba börtakjuk. A vizet való megoltsa történéshez köztőlendő a mézszélet kemencézés, vagy felszerben, vagy edakina a szántóföldön is.“ Ara tehát szent nem utal, hogy felszerben, pajtában végzve a mézszélet tűz lühet ki.

Ilyen állás mellett helyesnek mutatkozik a kérdéses esetet mind szélesebb köröknek

*) Dr. Johann Georg Krünitz Ökonómische Encyklopadia.

tudására hozni e szel kapcsolatosan mindenki inteni, hogy a méz megoldatlan a szikéség óvatosság figyelmen kívül ne hagyja. Ha égetett meszet vízbe mártunk, hagyjuk neki elegendő mennyiségű víz beáradása időt, ellenkező esetben magas hőfok képződése elkerülhetetlen s ez esetben ködök járnak a veszedelmhez. Ha frissen megoltott méz szájjában öntendő ki, keletőztől óvatossággal járjunk el. A gazdaság felettsé vezetője személyesen győződjék meg arról, hogy a mézszákszában uralkodó bűméréseket nem jár-e közel a túl magas hőfokhoz. Legbiztosabban pedig az a gazda fog eljárni, aki olyan helyeket, amelyekben könnyen meggyújtó anyagok széna, szalma stb. vannak, megszűntetésre egyáltalán nem használ. Az említett esetben a pórujárásnál csak azért mentett fel vándort, mert a fővárnak a vándort jávára azon állásonból indult ki, hogy eljárása következményeit nem kellett szükségesképpen ismerie. Ellenkező esetben a már kimondott ítélet lett volna érvényes s ezáltal vándort a biztosítási összeget is elcseszt volna.

Az elkövetett mulasztás tehát az illető gazdaság névre igen kelendő végzetés következményekéül járhatott volna, ugy hogy a mézsz oldásán mindenkiene a kellő óvatosságot nem lehet eléggé figyelmébe ajánlani.

Igen érdekes volna, ha a gyakorlati gazdák közül azok, akinek praxisában ilyen, vagy ehhez hasonló eset előfordult, e téren szerzett tapasztalataikat szívesen közölnék.

Windsch Rikárd.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdés.

81. kérdés. Mily különbség van a takarmányra és zombolyozott csalámdéval össze-tételei között, — hogy 25 kg. takarmányrépának hány kg zombolyozott csalámdé fel-lel meg.

Fenti takarmányokat fehér és tarka hibáshárakkal 4—7 évesek szándékoznak etetni szék és erőtakarmánnyal egyetemben.

Zsombok.

M. G.

82. kérdés. 1. Gulyehézenzetemben már a fiatal, szopós, de a választott borjúk is, deszkák, járózók, falat és minden hozzáérhető tárgyra agyonjárók, jóformán megesszik, — anélkül hogy annak eddig okát tudtam volna adni. — Csontiztet soká adagoltam, de ezt semmiféle eledellel jól felvenni nem akarták, sőt a legkisebb adagolásnál is hasmenést okozott. — Mi okozza ezen kellemetlen bajt.

83. kérdés. Koczmák között egy telvér YORKSHIRE és egy tisztavérű kis-jenői kan járt, a koczkák most fiadznak, de ugyanegy kocza malacain között néhány egészen YORKSHIRE-typusú néhány pedig félhasmenésesnek látszik. Megjegyzem, hogy a koczkák mind tisztavérű kis-jenői fajból valók. Lehetésges-e az, hogy egy-egyazon kocza malacainak 2 apjuk — egy YORKSHIRE és egy kis-jenői — van?

P. Péteri.

Sz. H.

84. kérdés. Kérem azon gazdaságokat, hol a gőzszelvényű gépek (lokomobí) petroleummal váltották fel, sziveskedjenek közölni bevaltak-e a petroleum-motorok s mi előnyök, vagy hátrányok a nyári cséplésnél — a gőz-kazánál — szemben? B.

85. kérdés. Emdeni ludam 5—6-ot tojtott és ezen idő után a gunár hirtelen eldögült, kérdem szükséges-e u gunár beszerzése, ha azt akarom, hogy a többi tojtók is termékenyek legyenek.

86. kérdés. Uradalmak igazgatója át-helyezett egy kőrledele, amelyhez tartozó kőszék, majorok, cselédlakások stb. szétosztottan a külsőben vannak. Ejjeli örököt, valamint a mezőőrt a gazdasági saját konvencziós cseléd-

jeiből állít; mindazonáltal kötelességek közéjük a lovdás, bográd, munkásfelügyelő, kocsi-ébk. stb. — amidőn a sorrend éppen így kiránj. — A helyeségi éjjeli őrt szolgálatra küldni, esetleg kiegészítésként állítani saját költségén. Kérek felvilágosítást aziránt, jogos lehet-e ez akkor is, ha a cselédjeink bár szét a faluban, de valamennyi a gazdaság birtokát képező házakban laknak?

Ha jogos, mely törv.-czikk alapján? ha pedig nem jogos, illetőleg erre nézve sem törvényünk sem szabályrendeletünk nem volna, jogában áll-e az intézőségnek a községi elől-jáogatást átírásban a jövőre már eziránt az említtettek számára felmentvényt (az éjjeli örökös aól) Kérni.*

B. A.

87. kérdés. Milyennek kell egy jó hármas kiséfának lenni, hogy azon három lo érje egyformán felhasználással. Vagyis milyen hosszú legyen az a része, melyen egy lo és milyen hosszú az a része, melyen két lo huz, azon karikától, mely a vontatódó eszközzel kapcsolatos össze.

Terézia-major.

Sz. K.

Felelet.

Takarmányra helyettesítése zombolyozott csalámdéval. (Felelet az 81. számú kérdésre.) Átlag foglaltak százalékokban:

száraz anyag	em. om.	em. om.	em. om.	száz-hidrárt
a takarmány-répbán ...	120	10	01	100
a zomb. csalámdéban ...	185	08	08	104
utóbbinban ...	+65	-02	+05	+04

A két takarmány táptartalma között tehát nem nagy az eltérés, ellenben a szárazanyag-tartalomban jóval föllémul a zomb. csalámdé répat, mert sokkal több zsemetrost tartalmaz, amiből az következik, hogy az állatok kevesebb zomb. csalámdé képesek enni mint répat s emiatt nem hizlalhatok vele oly intenzíven, mint utóbbival. Maximális adag gyantán 40 kg. zomb. csalámdé szókás 1000 kg. elősúlyva számítani, mely mennyiségű sokkal többet már azért sem ezírszer az állatoknak adni, mert a zomb. csalámdé sok szerves savat tartalmaz, mely a fogakat elrészíti s hasmenést okoz.

Ha hízóállatjait átlag meghaladják az 500 kg. elősúlyt, akkor legeszerűbb, ha 25 kg. takarmányrépa helyett ugyanannyi zomb. csalámdéval eteti s a terime csökkentése végett 2 kg. szalmát vesz el, míg a többi takarmányfélekét változatlanul hagyja; eltérő esetben azonban kevesebb zomb. csalámdéval etetését ajánljuk s ugyanekkor tanácsos lesz az elvonandó szalmát ugyanannyi szénával helyettesíteni. Attól ne féljen, hogy a répnának zomb. csalámdéval való helyettesítése által az ősszakaromny felhéjartatásból apanja, mert az inkább kg.-ot etés-minden, mintán a répa nagyobb főhéjartatásból a szarmazik, hogy több amidanyag van benne, míg valdi fehérje inkább a zomb. csalámdéban van több.

Ha bővebb tájékoztatást óhat, sziveskedjék velünk hízóállatjait takarmányösszetállításra közölni, és pedig lehetőleg határozott számbanban kitüntetve azt, hogy inkább kg.-ot etés-minden borjúk takarmányfélel s hogy hízóállatjait mekkora elősúlyval bírtak a beállítások.

Cselék István. Jászlátrágó borjúk. (Felelet az 82. számú kérdésre.) A takarmány minőségének és mennyiségének ismerete nélkül a kérdésre, határozott választ és tanácsot adni nem lehet. Feltevé, hogy a tenekék illetőleg a választott borjúk takarmányra vagy minőség, vagy mennyiség tekintetében nem megfelelő, úgy természetesen megfelelő összetételű, illetőleg kelő mennyiségű takarmány nyújtása véget vet a bajnak. Valószínű azonban, hogy az állatok

csupán az unalom kizsétete e rossz szokás felvételére, melyet a legelőre való hajlás jennel elhagynak. Hogy miképpen lehet az állatok erőt leosztani, arra nézve egy másik írj irányú kérdésre nemrég adott felelet nyujt felvilágosítást.

Dr. M. J.

Termékenyíthet-e egy koczat több kan is? (Felelet a 83. sz. kérdésre.) A feladott kérdésben a felelet is meg van adva. Kérdéstevő kis-jenői malacokra nyájában hajlás, de YORKSHIRE is járt; s most földi koczkák közül egyeké kétféle malacozt születtek, olyant amely a YORKSHIRE, olyant amely a kis-jenői kanhoz hasonlít, világos dolog tehát, hogy mindkét kan termékenyítőleg hatott. S ebben nincs is semmi letelelésésem, mert több teje megtermékenyítéséről van szó. Csak az lehetetlen, hogy egy petét természetesen megfoghat mind állat, mert ehhez csak egyetlen egy öndőszálarra van szükség. Az egy magzatot világra-hozó házálattalont tehát csakis egy apaállat lehet a termékenyítő, ha az ivarzás ideje alatt több apaállat fedezte is be az illettő anyaállatot. Egyáltalán nincs azonban kizárva, hogy írek, vagy több magzatot születtől kelő megtermékenyítésénél ne működésben közre több apaállat is.

Petroleum-motorok cséplésénél. (Felelet a 84. számú kérdésre.) A petroleum-motorokkal való cséplés nézetem szerint, ha az adomentes motorolajait használják, olcsóbb mint a gőz-géppel való cséplés. — Ami a munkaerőmentést illeti, ha a cséplőgéphez megfelelő nagyságú illette erőtű motort vesznek, csakúgy mint ha gőzgéppel hajtják a cséplőt. — Keszéles szemponjtólba a motor előnyösebb, mert nincs fűtés, a motor maga látja el magát kelő fűtő-anyaggal vagyis petroleummal, elmarad a tüzelőanyag és a vízhozás; elmaradhat a fűtő. A motor kellően beállítva, nem kíván folytonos felügyelést; mint a gőz-gép. Tízszerez s motorral győződjék ki van szék. Amennyi természetesen ügyelni kell, hogy a petroleum vagy benzín kellően el legyen fedve s avatlan kézzel hozzá ne férhessenek. A motor kezelése egyszerű, rövid idő alatt megtanulható. Vizsgáljátok gőz-gép nem szükséges.

Uj gunár beszerzése. (Felelet a 85. sz. kérdésre.) Uj gunárnak beszerzése feltétlenül szükséges, mert addig míg a meglévő 5—6 tojtásban az embrió fejlődéséről meg nem győződjünk, azt sem tudhatjuk, vajjon a gunár képes volt termékenyíteni vagy pedig nem. Az bizonyos, hogy a legutolsó petítés (párzás) után, ha a tojtó elzárjuk a himtől, az 6—8 napig még termékeny tojtást tojt, az csak akkor, ha semmi termékenyítést is. Különösen vigyázni kell e tekintetben az egy éves emdeni gunarakra, melyet — tapasztalatom alapján állithatok — rendszeren ezen korban terméketlenül, bárha párosodnak.

Igen szép emdeni gunarakt látam Grubert Mánásán, Kis-Kőrös vasutállomán s az illettó darabát 10 trjárva szabványtalanul csakugy állatokért nem nevezhető magas árnak.

B.

Ejjeli őrszolgálat. (Felelet a 86. sz. kérdésre.) Ejjeli őrszolgálatot legelőbéli törvényesen hozott és helybenhagyott községi szabályrendelet alapján lehet a községi lakosoktól követelni s ennek a mezőőri ügyfél semmi kapcsolata sincs. Ha ily szabványtalanul csakugyan létezik, akkor abból annak is világosan ki kell tűnni, hogy kik és hogyan tartoznak ezt a szolgálatot teljesíteni. Ha a községi előljárású ilyen szabványrendelet produkálni nem tud, az éjjeli őrséget mindenki jogosan megtagadhatja, mert rendszer körülmények közt erre senki sem szorított s az éjjeli őrszolgálat a községi saját fizetett közelet által tartozik gondoskodni.

Hármas kiséfa. (Felelet a 87. számú kérdésre.) A hármas kiséfának nem lehet oly jól kihasználni a lovak erejét, mint a kettesé, de azért vannak esetek — különösen a kéve-

kötő aratógéppel való munkánál — mikor a hármas kiséfa alkalmazása helyén van.

A rendszeresen készült hármas kiséfához kell egy 150 cm. hosszú, 8 cm. széles és 5 cm. vastag férhez. Ennek egyik végére jön 5 cm. egyes kiséfa, másik végére egy fiók férhez kötött kiséfal. A férhez beakasztó pontja 100 cm-re legyen az egyes kiséfal 50 cm-re a fiók férhezől. A fiók férhez hossza legyen 100 cm., vastagsága 4 cm., szélessége 6 cm., a kiséfák ugyanolyan erőre és 75 cm. hosszúra készítenők.

Ugy a férhez, mint a fiók férhez forgóhasszon beakasztó pontja körül, hogy a lovak hassza kiegyenlítődjék. Az így készült hármas kiséfal a két szélső lök egyenlő töpönságra lesz a férhez beakasztó pontjaitól, éppen úgy mint a közönséges kötött kiséfalnak, a központjól pedig éppen a középre kerül, egy hogy a húzás mindhárom lököt kiegyenlítődik

Iff. S. P.

KÜLFÖLDI SZEMLE.

Németország. A „*Bund der Landwirthe*” naggyűlése. Mint minden évben, úgy az idén is, a német gazdaságvétség lezajlott nagygyűlésén sok érdekes mozzanatot elevenített fel. Az elnöklő dr. *Roesicke* képviselő megnyitói beszédében ráutalt a német gazdák csatorna ellene állásfoglalására, a hussemlé tényjárásával való elégedetlenségére, végre a brandenburgi erélyes fellépésére, melylyel a börze törvénytelen tulkapsít fogadták.

Ösztöne sajnálatlalt mutat rá, hogy a mezőgazdák óhajátlanok egész sorozata vár még megoldásra a jövőben, mind elől sorban a vámihtel, a vegyes transzi-raktárak, a leg-favorizáltabb kereskedelmi szerződések felmondása, a fenyegető mesopolamiai gabonaverseny elhárítása stb. „Nem arról van ma szó, Németország agrár-ügy parállamán valj-on-e, hanem arról, hogy *németi közügy-kereskedelmi államnak* legyen-e vagy sem, mely kereskedelmi érdekeit minden más fölfe helyezi. Az ilyen politika idézte elő Anglia gyengeségét, mely most a boerok elleni harcban oly világosan nyilván. Hangsúlyozza, hogy a földműves és a középosztályban van az állam szilárd alapja létre, ezt kötelesség pártolni. Eltelt a császárt.

Utánna dr. *Hahn*, a szövetkezet ügyvezetője számol be, hogy a *Bundnak* eözüszert 206,000 tagja van, melyek közül 177,000 a kisgazdák táborából való. Érdekes, hogy a *Bund* közlése 204 1/2 millió gazdasági szövetkezet tartozik, melyek szükséges forgóközléjét a szövetkezet központi pénztárából kapják. A múlt évi forgalom 13,300,000 márká volt.

Wangenheim báró beszédében azt állítja, hogy a flotta szaporítás a mezőgazdaságra nézve nem szerencés eszme. A legénység szaporítása a munkaerő vonja el a gazdálkót, a vízi járulékok szaporításával a vas s a szén fog drágulni, nem is említve azt, hogy a budget növekedési nagja a gazdákra nézve mind a terhek hátrálnak. Nézte szerint első sorban is helyes *kisgazdasági politika*ra van szükség, mely a német termékek külföldi piaczat bihozistosa s ha az megvan, akkor jöhet a flotta szaporítási kérdése.

Megemlíti, hogy a gazdasági szövetkezeteknek is csak bizonyos földről megitt kell funkcionálniuk, nehogy a tisztességes kereskedelmet vagy ipart károsítsák. Jögszonatuk ott hol az előbbiekt tulkapsa ellen kell a gazdáknek védekezniük. Utánna *Herder* következik, ki a nyomalmok, kismalmok s a gazdák viszonyáról szól. A malom őrsiások aty országos csapásnak nevez, melyek versenye tönkre tetto a kismalmosokat s mert az idegenből sok oledő búzát hoznak be az országba, hozzájárultak az árak silyesztéséhez s ezzel

a gazdák károsították. Itt okvetlenül kell törvényhozasi utat segíteni. Az „*első kenyér*” utáni sóvárgás — ha idegennek segítünk magunkon — azért bűn, mert a föld utáni jövedelem valamint a gazdasági munkások fizetése csökken, amely attól függ, mi a gabona ára? A malomny gabona ár mellett van értékes földművelésztől s a hol ez megrat, ott a szocializmus csak muló baj. Dr. *Hahn* javaslatára a *Bund* közönetet szavaz azon államoknak, melyek a világbékebe fenntartása érdekében fáradoznak. A német érdekek előtérbe kéri az új államokk szemben, melyek Németország részéről a legkedvezményesebb szerződést ítélik, de olyat nem nyújtanak. Azon tendenciával szemben, hogy a Német birodalom most világhatalmi politikát folytat, helyesléseit csak akkor fejeznék ki, ha az egészséges nemzetgazdasági alapon nyugodnék. A gyűlésen Bismarckot dicsőítő szónoklatokat tartottak, ki két évvel ezelőtől örömmel fogadta a *Bund* alakulási híret.

Ausztria. A *műtrágya árdrágulása* ellen. Az osztrák gazdák közéletét tartották Bécsben, melyben a műtrágya, főleg a Thomas-salát indokoltalan drágulása ellen foglalnak állást. A gyűlésen úgy a kormány, mint zászon gazdasági egyesület, kísérleti állomás vezetői stb. képviseltek magukat. A mozgalmat tudvaleg talaly a salcburgi gazdasági egyesület kebelében indították meg s most ez alkalommal a következő határozatot érlelték meg.

A gyűlés kimondja egy *központi beárlási állomás* szervezésének szükségét, mely az összes osztrák gazdaságvétezetek szükségletét fedezhes. Kivátszonak tartja a szövetkezeti fozafat gyarak építést. Kérvény fog menesztetni a kormányhoz, melyben a vasuti drágabásmódifikáló kéresek az új szállításmóly után, melyek a központi árúház cziművek ékeztelenek. A gazdák köztöl nyersfoszfátok azon czéllal fognak ingyen kiosztani, hogy azok a *Thomas-salát* kisorítása czéllalól tegyenek avval kiérletek. A kísérletek állami támogatás mellett eszközöztetnének. A gyűlés állást foglal a szuperfoszfát-kartel s az általa hirdettet feltételk ellen. A szövetkezetek utólagos vásárlás e téren biztosan jobb eredményt fog létrehozni. Közéletük egy felhívást fognak az összes osztrák gazdák köztöl szétosztani, melyben felszólítják azokat, hogy kereskedőtől a Thomas-salát csak abban az esetben vegyék, ha a jelenlegi áraknál olcsóbban kapják, s ha az eladó a cetrádrólthatóságot illetően is szavatosságot vállal.

Gazdasági előadások Eperjesen.

Az OMGE ügyis, mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének központi és a vidéki Gazdasági Egyesületek által karöltve rendezett, gazdasági előadások f. évi ciklusának harmadik része Eperjesen folyt le február hó 25. 26. és 27-ik napján. Mint előadók, az alkalommal a kassai k. kir. gazdasági tanintézet tanítói kardnak tagjai szerepeltek, kik teljes számban megjelentek Eperjesen, mintegy innepp avatrátn fel Eperjesen az alkalmat, midőn Sáros vármege gazdáközönségével értekezésre léphettek.

A Sárosmegei Gazdasági Egyesület válogatott társaságot gyűjtött egybe az alkalomra, mindazonáltal jelentősége ezeknek a szakelőadókknak nem a részvevők vagy számbeli túlságnak mutat kifejezésre, hanem inkább abban, hogy a hallgatók majdnem kivétel nélkül magas színvonal álló, modern gazdák voltak, akik az előadásokon hallottak tanúságot levonni s ezeket működési körükben értékesíteni csakugyan képesek is. Sáros vármege különleges gazdasági viszonyaihoz mérten az előadásokat az állattenyésztés és a szeszgyártás kérdései domináltak, amennyiben szaghatlanul

ezek iránt volt az érdeklődés is a legnagyobb. A részvevőkről a következő névjegykáró sikerült egybeállítanunk:

Piller Kálmán g. e. elnök, Bujanovits Gyula g. e. alelnök, Dessewffy Pál g. e. alelnök, Lukovits Aladár g. e. titkár, Ifj. Meliorisz Kálmán, Királyi Géza, Molnár Samu, Földas Géza, Ghillányi József, Barts Jenő, Agoston Károly, Ifj. Kirchmayer Vilmos, Tachy József, Fisker Rezső, Erőz Rezső, Krajcsovits Rezső, Roskoványi Miklós, Szemere Márton, Ardó Alfréd, Mizricsek József, Bihari Elek, Mátyák Miklós, Mihalicz Gábor, Mankovits Pál, Petrik Emil, Berecz László, Maczkov János, Szabol Mihály, Lenkai Emil, Hodobay Tivadár, Jeniczki Irén, Lukats Elemér, Potajczyk Ödön, Mizsiszék Fedor, Ladomérsky Miklós, Lics Imre, Fehérvári Béla, Oppenheimer János, Bánó Árpád, Káiser János, Baán János, Hável Béla, Havas János, Schwarz József, Kovalekzy Mihály, Lukovits Ödön, Pongrácz Pánel, Skorpil Robert, Ochtinsky György, Bruszk Pál, Legényi Géza, Mohácsy János, Tóth József, Pflavczyk István, Klauszer Kálmán, Arva Nagy Menyhért, Vitelyk Aladár, Heéry Ernő, Szakmáry Géza, Bánó Aladár, Herczeg Gusztáv, Csoltkó Sándor, Simesey Ötő, Matyaszovits György, Bánó Tibor, Konrád Sándor, Földy Dezső, Báró Ghillányi Imre, Szentiványi Imre, Szinyey M. Béla, Gyulay János, Ilkivits Adolf, Bertóty János, Molnár Mihály, Bánó Iván, Fransek Dezső, Krieger József, Szakmáry Dezső, Bydeskuty Aladár, Dessewffy Balamér, Schwarz József, Ilkivits Mr. Goldberger Lajos, Fortia Lajos, Bornemissza Lajos, Gombos Alajos, Vojtovics József, Gerney Béla, Bujanovits Miklós, Berzevicy Elek, Bítzl Károly, Kovács Sándor, Takács Gyula, Lichtig Arthur, Landemann Nándor, Blayer József, Dessewffy Ignát, Dobay Edé, Górgy Ernő, Ifj. Kirchmayer Gerő, Ifj. Meliorisz Kálmán, Péchy Elek, Sitányi Lajos, Szinyey Mersz József, Tórk Gyula, Wohl Henrik, Andrácsk János, Berzevicy Ignác, Dobay Árpád, Gálly János, Haránt Ferencz, Dr. Kakusz Béla, Ifj. Hrabeczy Gábor, Holecsa Ernő, Konecz Ödön, Kovács Kálmán, Kubinyi Albert, Malcziz Lajos, Labozay Mihály, Szájbély Albert, Oberle Frigyes, Vaskó József, Stoklán József, Rády Antal, Sallay Mátyas.

Általános sajnálatosk kellett, hogy a földművelésügyi miniszter a személyzetét terhelő nagy elfoglaltság miatt, képviselőtérőlen nem gondoskodott. Az OMGE4 Budaay Barna útkir képviselő. Az előadásokat Piller Kálmán, a Sárosmegei Gazdasági Egyesület érdemes elnöke nyitotta meg, köszönetet mondva a központi és különösen a földművelésügyi miniszternek, hogy a sárosmegei gazdákknak is alkalmat nyújtottak arra, hogy a mezőgazdasági tudományok gyakorlati jelentőségű vizumyairól, mintegy beszámolóll halljanak. Ezután Budaay Barna OMGE. útkir üdvözölte a hallgatókat a központi nézetek. Ekkor előadók *Kovácsy Béla* gazd. tanintézet igazgató lépett a szöszkésre s az előadások a következő sorrendben folytak le:

Február 25-ikén, vasárnap:

9—11-ig *Kovácsy*: Újabb tapasztalatok az állattenyésztés és tejgazdaság terán.

11—12-ig *Zalka*: Újabb tapasztalatok a szeszgyártás terán.

2/3 órákor *Zalka*: A szeszgyártás üzem ellenőrzése.

Február 26-ikén, hétfő:

9—10-ig *Gerliczy*: A burgonyatermelésről, 10—11-ig *Dr. Budahazy*: Növényi elődök által okozott betegségekről s ravarkórtelekéről.

11—12-ig *Gerliczy*: Mesterséges takarmányok természetéről.

12—1-ig *Kovácsy*: A sertésállattenyésztésről.

2/3 órákor *Zalka*: A szeszgyártás üzem ellenőrzése.

Február 27-ikén, kedden:

9—10-ig *Fürdy*: A lentermelésről.

11—12-ig *Varga*: A mesterséges trágyák s azok határolás.

12-13-ig *L. Huillier*: Kerti magvak nagyban termesztéséről.

Az előadások első napján: vasárnap este diszokomra gyűltek össze a hallgatók. Itt az első pohárköszöntő. *Piller Kálmán* mondotta. Dardanói földmívelésügyi miniszter, mint egy igen jellegzetes mozzanatot konstatalván azt, hogy ime most a gazdák összefogateik minden alkalmát felhasználják arra, hogy a földmívelésügyi miniszterhez való ragaszkodásunknak, tevékenységére iránti elismerésünknek kifejezést adjanak. Bizonyos az annak, hogy a magyar gazdák nem keresik az ellentétet, hanem a tisztességes irányokat és a munka emberé minden körülmények között megbeszéli tudja. Beszédjének hatása alatt lelkes hangulatban a következő sürgönyint intéztek a földmívelésügyi miniszterhez:

Nagyműködés *Dardanói Ignác*, földmívelésügyi m. kir. miniszter úrnak:

„Sárosvármegye gazdaságoson nevében, az Eperjesen mai napon kezdett vett gazdasági szakülésnek alkalmával fogadják Nagyműködés, mint Magyarországi mezőgazdasági létöknek ferdáhalnak magunkra, kiváló tisztelőinknek és ragaszkodásunknak nyilvánlást. *Piller Kálmán*, gazd. egyesületi elnök”.

Bujanovics Gyula, az OMGE, tevékenységét, az agrárius sikereket feltássa s e mozgalom vezetőjét: *gróf Desseffy Aurél* indítványára következő sürgönyével üdvözölte:

Nagyműködés *gróf Desseffy Aurél* urnak, az OMGE. elnöknek!

„Fogadják Nagyműködés, mint a magyar gazdák lelkes vezére, az Eperjesen mai napon megkezdett gazdasági szakülésre a sárosvármegyei gazdasági és agráriusokból álló bizottságunk részlete nyilvánlást. *Piller Kálmán*, gazd. egyesületi elnök”.

Buday Barna, *Piller Kálmán*, gazd. együleti és *Bujanovics Gyula*, a fogyasztási szövetkezet elnökeket éllette, akik tetleg bizonygatók adták az országiszerte páratlan sárosvármegyei fogyasztási szövetkezet megalakosa állal, hogy az agrárius és aultriuszok törekvések egymást ki nem zárják, sőt azok a gyakorlatban egymással kapcsolatosak. *Heidy Ernő* a kassai gazd. tanintézet tanári karát, *Kovács Béla* a sárosvármegyei gazdák, *báró Ghillány Imre*, *Piller Kálmán*, *Gerölczy Géza* a Köztelek vezérfeleit éllettek és a tiszteket egész árfával valódi ünneplés tárgyává tették azokat a férfiak, akik a nemrég még oly sánda szemekelő nézett agrárius-mozgalom sikerre vezetéséhez hozzájárultak.

A selyemtermelés husz éves jubileuma.

A képviselőház pénzügyi bizottsága a 70-es évek közepén utasította a kormányt, hogy a selyemtermeléssel hajgjon fel minden kísérletet, mert annak eredménye egy sem lesz. Ámde az akkori földmívelésügyi miniszter, *Kemény Zsigmond* báró, nem akart ezzel sehogyssem foglalnai, mert tudja, hogy hazánk legnagyobb része alkalmas az eperfa-nyesztésre és így a selyemtermelés legköbbs feléleke könnyen biztosítható. A kormánynak csak emberre volt szüksége, aki erős kezbe vegye a selyemtermelés ügyét. Báró *Kemény* miniszter megis találta *Bezerédj Pál* hidjái bírtokos személyében, akinek a selyemtermelés családi hagyományához tartozott.

Mint tudva van u. i. *Bezerédj István*, *Bezerédj Pál* nagybátyja volt a legelső földműves hazánkban, ki már a harmincas években maganzszerződések után felszabadította jobbjágyait az urasági kötelekbelől és egyuttal gondoskodott arról is, hogy a felszabadított jobbjágy mindjárt pénzhez jusszon, melyből a saját gazdasági berendezkedésének, a szükséges beruházások-

nak költ-égeit fedezze. Ez a humánus szándék vezette *Bezerédj*-t a selyemtermelés meghonosítására; mert *Bezerédj* kezdeményezése előtt is valahányszor a legszegényebb emberek helyzein akartak segíteni, a fejedelemek és államférfiak, emberbarátok, mindannyiszor a selyemtermeléshez nyultak. Előszörben ezen humánus czéliból vette meg alapját *Bezerédj* István a selyemtermelésnek Tolnánegyben, mely attól kezdve a hazai selyemtermelés központja lett s midőn már a hazában a selyemtermelés mindenütt megszűnt, a tolnai megyei Hidján és vidékén hűsögesen megörizték, fenntartották *Bezerédj* hagyományait.

Itt kellett tehát keresni a kiindulási pontot most is, a honnét aztán az országos szerveződések kiindulni kellett. Erre az újraszervezés munkájára vállalkozott *Bezerédj Pál*, midőn husz évvel ezelőtől, 1880. márczius 1-én, a Szegzárdon felállított országos selyemtermelési felügyelőszék élére állott, mint miniszteri meghatalmazott. Mnt egy, a dícső bajnokból utolsónak maradt, a szó igazi értelmében vett nemcs magyar, a most már majdnem ismeretlen „*mobile officiumból*” vállalkozott erre a nagy munkára *Bezerédj Pál*. Nemhogy maga nem fogadott el fizetést, de az első években a sajátjából körülbelül 80 ezer forintot költött erre az országos akcióra, mert a miniszterium akkor még nem adhatott neki elegendő előleget.

Érdekes fölemlíteni, hogy az ekkori kormány, tekintettel a selyemtermelés ügye iránt az egész országban tapasztalható bizalmatlanságra és a zilált pénzügyi helyzetre, nem mert külön hálót kérti ezekre a kísérletekre, hanem a miniszterium rendelkezésére álló alapokból és a házipénztárból csupán előlegeket adott a szegzárdi intézetnek a selyemtermelés czéljaira.

A selyemtermelés husz év alatt elért fejlettségéről érdekesnek tartjuk az alábbi számadatok közléstét. Az intézet fennállása óta 19 millió 744 ezer 681 forintot fizetett a termelőeknek a gubóért. Ez a pénz mind külföldről jött hozzánk, mert a gubót külföldről adják el. A múlt évben 1 millió 500,000 forintot kaptak a termelők. A magyar selyem előszörugye selyemnek ismertetik el a külföldön, miként az a lyoni selyemgyártás jegyzéséből is kitűnik. Jelenleg több, mint száz ezer magyar család foglalkozik selyemtermeléssel és előreláthatólag még többen is foglalkoznának azal, ha volna elegendő szekeré. Most a szegzárdi intézet minden igyekezetét arra fordítja, hogy minél több szederfát ültessenek és ebben Dardanói Ignác földmívelésügyi miniszter hatalmas támogatja az intézetet.

A selyemtermelés már nálunk annyira megismosodott, hogy egymásután keletkeznek a selyemgyárak az ország különböző vidékein. Egy ilyen gyár megint 4—500 munkásnak ad kenyeret, mintegy 60—70 ezer forint keresetet nyújtván évenként. Legelső ezek között a *páncsovari selyemfőnöda*, melyet tavaly egy francia cég vett bérbe az államtól. A második főnöda *Ujvidéken* van és ezt 1898-ban szintén egy francia cég vette bérbe. Ez a gyár oly kitűnően megy, hogy a cég a bérletet tíz évvel meghosszabbította és a gyarat, mely eddig 120 órszával működött, most 150 órsóra emelik föl. A harmadik főnöda *Tolnán* van,

mely tavaly épült. Ezt az intézet saját kezzelesen tartja meg, hogy magyar szakmunkások, igazgatók és tisztviselők képezzen. A negyedik főnöda *Győrben* az idén adatik át rendeltetésének. Így a jövő évig kezdve körülbelül 600 selyemorsó működik hazánkban, mely 60 ezer kő selymet képes fogni egy év alatt. Ennek értéke pedig több mint 3 millió frank.

A szegzárdi intézet husz éves működésének eredménye, hogy meghonosított hazánkban egy új kereseti ág, mely évenként 2 millió forintot hoz a népek és pedig a külföldről. Meghonosítottott ez a gazdasági ág teljesen ingyen, mert az államnak egy krajczárjába sem került. A selyemtermelés több, mint száz ezer család megtanulta és azzal fel sem hagyta több.

Mindenki tudja és érzí, hogy ez a fényes eredmény *Bezerédj Pál* selyemtermelési miniszteri meghatalmazottnak köszönhető, aki fáradságát nem ismervé, teljesen önzetlenül, a legnagyobb odaadással — valóságos szenvedéllyel — dolgozott husz éven át a magyar selyemtermelés nagygyá tételén. A husz éves évforduló alkalmából *Bezerédj Pál* miniszterek, államférfiak, politikusok, gazdák üdvözöltek és elismerésük kifejezésével halmozták el, de legszébb mind ezek között Ő Felsőlegnek megemlékezése, aki kabinettjardaja után a következő táviratot intézte *Bezerédj*-hez:

„Ő császári és Apostoli Királyi Felsőleg Nagyságodnak husz évi éppeni oly önzetelen, mint sikeres tevékenységével, melylyel a magyar selyemtermelés ügyének oly hatalmas lendületet adott, különös elismerését nyilvánítja.

Legelőbbs megfagyásból: *König*, osztályfőnök”.

VEGYESEK

Mai számunk tartalma:

Az OMGE. közléseivel.....	349
Az Országos Törzskönyvelő Bizottság ülése.....	349
A teleptérjáról.....	350
A műtrágya kártól ellen.....	351
Gazdasági előadások Eperjesen.....	356
A selyemtermelés husz éves jubileuma.....	357

Állattenyésztés.

Szerénykányi Törzskönyvezése..... 351

Gazdasági növénytan.

A rózsafa két gyökeri betegsége..... 352

Gazdasági vegytan.

A méz megoltatásán képződő hő idézhető elő (tűzvesztés?).....	354
Levegőszárazítás.....	355
KRIGOLD szemle.....	356
Vegyesek.....	358
Kereskedelem, tözde.....	360
Budapesti gabonatorzsa. — Szeszüzlet. — Készlekedő gőzmalom. — Lajta gőzmalom. — Hére magvak. — Vajmagvak. — Apóli koljafinomítógép részv. társ. — A központi vásárcsarnok árjegyzése a maghban (en gros) eladott élelmiszer cikkekről áruiról. — Alutársulatok: Budapesti szurómárvahász. — Budapesti élelmiszerárhivatal. — Budapesti gazdasági és lenyészárhivatal. Budapesti lóvásár. — Kőbányai szénvásár. — Ingatlanok árvesztési (40000 korona becsült értékkel). —	361
Szerkesztői Bezetek.....	361

A m. kir. mezőgazdasági miniszter ajánlóján egy a VII. kr. Kerpeszi ut 72. szám alatt házban megtekinthető a hétéfői és az örmépeket követő napok kivételével:
naponként d. e. 9 óráig d. n. 1 óráig.
Hétéfői és az örmépeket követő napokon a múzeum zárva van.
A múzeum látogatása ingyenes.

A legközelebbi villamos-kocsimegállóhely a Kerepesi úton: a városból jövet a 1. ker., a 10. és 12. utca sarkán, a városba menet VIII. ker., Kenyérmező-utca sarkán van.

Meghívás. A földművelésügyi min. kir. miniszter *Erdélyi földes- és gazdasági lakosok Szeged városára* 10000 jászárda névre a gazdasági tudósítói tisztelt bizta meg.

M. kir. mintaméheszet. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter Gödöllőn méheszeti gazdaságot rendezett be, a mely legközelebb megkezdte működését. Ennek az intézkedés az lesz a czélja, hogy a méheszeten új elméleti, mint főleg gyakorlati részét bárki is rövid idő alatt elsajátíthassa. Képviselője az intézményt legegyszerűbb 3—4 kassal felszerelt méhészlőt kezdve, a minőket bármily szegénysorsú földművelő is képes kis keretben, vagy utótrán felállítani a legújabb biológiai munkákból megválogatott, felszerelt a legpraktikusabbban és a legelőnyösebben ismert mehapapírtárolkák és eszközökkel. Időközben méheszeti tanulmányok fognak ott tartani lelkeskedő, néptanítókat és gazdák-ak sz. rendeztetni, a méhészmunkások kiképzésére pedig szakintézet is lesz szervezve. Főhökönök fog ezen gazdaság a legjobban működni, cserjék és más növények megválogatott természetűek és mintegy kísérleti állomása lesz annak is, miképpen lehet a méhek részére jó mehekölöket létesíteni és fenntartani. A mint pedig izeme teljes lesz, részben díjmentesen, részben csekély díjért, jól működő fak, cserjék, nemkülönben jól működő növények magvai is fognak ismét kocsátni Földmunka lesz továbbá a gazdaságnak az osztrák és jóvelmedés méhészkedés bemutatása és tanítása mellett a mézének helyes készítését és az ennek jobb értékesítése végett ipari czikkékké való földigőzöszést is bemutatni s úgy a ligátot, mint tanulóit a kaptárkészítésre is megtanítanai. Egszovával központi, iskolája kísérleti állomása, idővel mézérőkesztő köztudott helye lesz ezen intézmény méhészetintézet. Hivatva lesz ezen gazdaság mehészárllatni, fokozni, emelni és fejleszteni mindama vivmányokat, melyek a méhészet tanításával élreleek.

Kérdőközöknek és sertéseknek Ausztriából Magyarországra való behozatalára nézve érvényesített forgalmi korlátozások. Az állatorgalm szabályozása tekintetében Ausztriával létrejött megállapodás alapján Ausztria ellen érvényes a következők helye anna ezen gazdaság jelenleg a következők állatorgalmi korlátozások vannak érvényben: *Ragadós állati betegségek uralgása miatt:* A ragadós száj- és köröm-fájás uralgása miatt tilos a hasított körmü állatoknak a Magyarországgal szomszédos és ragadós száj- és köröm-fájással fertőzött állószerziatájba helyi melletti Bruck, Gross-Entersdorf, Mistelbach és Wienerneustadt kerületékből, továbbá a morraország. Mistek kerületéből, sziléziai Tescheni kerületéből, végül a bukovina Radatz kerületéből Magyarországra való behozatala. A bevitelre szánt állatok hatóságilag kijallított marhalevelekké látandók el, a melyek igazolják, hogy a származási helyen és az ezzel szomszédos községekből, illetőleg a határos községekből álló körzeten belül a származási helyről 40 nap alatt nem uralkodott ezen állatokra nézve ragadós és bejelentési köte-

lezettség álló tartozó betegség. Ha az ily helyről származó állatok közt a rendelkezési állománnyal járvány jelenléte állapított meg, egy az ilyen állatszállítvány amennyiben az állatoknak vasúti állomással, vágányával egybekötött nyilvános vágóhídra való elszállításra meg nem engedtetnek — a származási hely feladó állomására visszaküldeték. A tilalom ellenére behozatott állatszállítványok az 1888. évi VII. t. c. 155. szakaszáról képest elközandók.

Ünömölésbevitel Amerikából Ausztriába 1899 ben. Amerika a legutóbbi időben a gyümölcsenyésztésben Európának jelentékeny versenyt támaszt. Nagyon élénk volt a bevétel 1897-ben, amely éven Európának gyümölcs-aratása ugyóztáran teljesen balut ütött ki. Behozatal van gyümölcsökzervekben illet (aszalt gyümölcs) főleg téli almában. Körte és csonthéjú gyümölcs nem állják ki a tengeri utat. 1898-ban a friss amerikai almabevitel Ausztriában majdnem a semmivel volt egyenlő. Grosz Maró tanár állítása szerint, akit a cs. k. földmívelési miniszterium küldött ki, a Sant Jozé pajzstetinek az amerikai gyümölcszállítványokban való megvizsgálására, egészen 138 kg-nyi ezen tétivel fertőzött küldemény érkezett egy magábanem részére. A száj- és köröm-fájás, kiválóan kellemes illatú almákat Baldwin-fajta szolgáltatta, amelyek Badenbach állomása november 23-án érkeztek. Az 1898. évi csekély bevétel két körülményre vezetett vissza. Először is Ausztriának ebben az évben igen bő gyümölcsstermet volt, azonfelel az 1898. április 20-ki miniszteri rendelet. (Brod. útr. 54. sz.) a friss gyümölcsök Amerikából Ausztriába való bevitelét lévgyvesen megnehezítette. Az idézett rendelet a Sant Jozé pajzstétü behurcolás veszdényének elkerülésére elrendeli, hogy friss amerikai gyümölcszállítványokat Ausztriában csak két helyen nevezetesen Triestben és Tetschen Badenbachban szabad kirakni és hogy ezek a küldemények mielőtt a határon való bevitelük megengedetnek, az e k. földmívelésügyi miniszterium részéről kiküldött szakgört által megvizsgálandók arra nézve, vajon nincs e bennök a Sant Jozé pajzstétü. Ha a szakgört ez ártalmas rovar jelenlétét megállapítja, akkor a gyümölcszállítvány egyszerű vissza-utasítatik, ugyanilyen vagy nagyon hasonló intézkedések érvényesek a németországi beviteli köztüktöre nézve is. Az 1899. évi az osztrák gyümölcsstermetnek gyenge közpétermést hozott. Ezzel szemben Amerikában általában bő gyümölcsstermet értek el. Nagyon jól sikerült a körte, amely azonban, mint már említve volt, mint kivételi czikk, legalább friss állapotban számba nem jöhet. Bár a gyümölcsstermet Ausztriában érvényes volt kedvező mult évben Amerikából a friss almából való bevétel nem volt jelentékeny. Triestben át éppen nem szállítottak s a Tetschen-Badenbachban szállított gyümölcs egytűltre sem tett ki négy vagon rakományt. Pontosan számítra 38,340 5 kg-rt. volt a szállítvány sulya. Ebből 19 600 kg. egyenesen a new-yorki piszról jött, míg a többi 18,740 5 kg. hamburgi kikötőre érkezettől származott. A bevitt gyümölcsnek túlnyomónan nagy része és pedig 37 825 kg. ismét elurásításra,

tehát here-kezők kezébe került, a többi 521 5 kg-ot egyenesen a fogyasztók veték át. Négyleve fajta, u. m. a Baldwin, Bendavis, Smith-Gilder, Greening és York-Imperial volt képviselve. Nem mind a négy alfajta állotta ki egyformán jól a tengeri utat. Legérkenyesebbek mutatkoztak a Baldwin, amelyből körülbelül $\frac{2}{3}$ része nem volt rohadt vagy egyként erősen megtörtövede. A York-Imperial fajta is nagyon meglátszott a szállítási nyoma. Ezzel szemben a Bendavis, különösen pedig a Smith-Gilder és Greening nagy igazsággal teljesen épen érkeztek meg. Minőségét tekintve a Baldwin és York-Imperial fajtáké az elsőseg. Mind a kétő jól kelt, mint primáru nagysága, alakja, színe és illatátér. Egy kis (19 5 kg. sulyu) küldeményt kívül, amely mint láda érkezett, a többi alma csak hardokba volt rakva 60—70 kg. sulyban; a csomagolás módját illetőleg az amerikai nagy igazsággal fejtenek ki. Az 1899. évi első szállítvány november 11-én Badenbachban, az utolsó december 20-án Tetschenben érkezett meg. A decemberi küldeményekből egyeseknek a fagy nagyon megártott.

Népies gazdasági előadások Somogy-megyében. A „Somogy-megyei Gazdasági Egyesület” a földmívelésügyi miniszter támogatása mellett ingyenes népies gazdasági előadásokat rendez, még pedig a következő községekben: *Nádöcsben* március 10 3-án, 4-én, 10-én és 11-én. Előadó: Dr. Roboz Zoltán, a Somogy-megyei gazd. egy. titkára. „A fölözrelépt szőlők feltartása szőlőmeggel.” „A szőlőtelepítés székének nézve is, tekintettel az agrár-köztudósok.” Vedekezés a szőlőbetegségről. — *Nemes-Déden* március 17-én, 18-án, 24-én, és 25-én. Előadó: Dr. Roboz Zoltán. „A fölöztermesen homokterületek szőlővel való betelepítése.” „A homok-szőlők mívelése.” „Vedekezés a szőlőbetegségről ellen.” — *Görgytelepen* március 4-én, 8-án, 11-én, 13-án és 18-án. Előadó: Gróf Mihály, mezőgazdasági szakfoglalmot végzett néptanító (Barcs). „A növénytermelésről, a vetezőforgóról, különös tekintettel a dohanýtermesre.” — *Babodán* március 10-án, 20-án, 22-én és 25-én és 27-én. Előadó: Gróf Mihály. „A talajmívelésről, annak jó eszközeiről, a gyümölcsstermet és értékesítéséről.” Vedekezés a gyümölcsfák rovar ellenségei ellen. — *Gyöngyös-Múzeum* április 1-én, 3-án, 5-én, 8-án és 10-én. Előadó: Gróf Mihály. „A szarvasmarha- és lótenyésztésről.” „Az állatszúrtásról.” — *Kis Kárpádán* március 4-én, 5-én, 6-án 7-én és 8-án. Előadó: Epyr Károly mezőgazdasági szakfoglalmot végzett néptanító. „A gyümölcsstermetről.” „A szarvasmarha-tenyésztésről.”

Thorus Beranovics március 4-én. Előadó: *Hauer Géza*, a szent-imrei földmívelés-iskola igazgatója „A polgár-birtok berendezése.” — *Igalon* március 4-én. Előadó: *Véniss Gyula*, a szent-imrei földmívelés-iskola tanára. „Az osztrák állattenyésztésről.” — *Gyékényesen* március 4-én. Előadó: *Németh József*, a szent-imrei földmívelés-iskola tanára. „A gyümölcsstermetről.” *Magyar-Áltádon* március 4-én. Előadó: *Márzánky Balázs*, a szent-imrei földmívelés-iskola s. tanára. „Az osztrák növénytermelésről.”

**Mint legmegbizhatóbb és legolcsóbb
magyar gazdasági forrása
ajánlható
Mautner Odön**

os. és kir. udvari szállító magkereskedése
Budapestben, VI., Andrássy-ut. 23.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara e havi teljes ülésén a budapesti ügykör-egye-
let emlékiratára, melyben az kérelmezte, hogy az állandó ügynöki foglalkozások ipar-
engedély legyen szükséges, állapíttassék meg az „ügynök” cím használatának jogosultsága és szabályozásak az ügynöki működés és annak díjazása, a következő véleményét adta:

A kamara oly véleményű forrásjelészté hatá-
rozta el, hogy az egyelőre kivámsági missze-
tulmenekét tárgy a gyakorlati szükségleteken és lehetetlenségein itéli, hogy a képesítéshez
vagy éppen diplomához köztül hivatalosokkal
egyenlő megszorgottság alá vonassék az ügynöki
foglalkozás. Míg a kamara a kereskedés is szabad
és képesítéséhez, korlátokhoz nem köztül
foglalkozást képez, annál kevésbé volna indó-
latos el, hogy akár állami vagy kamarai jogosítvá-
nyokhoz köttessék az ügynök, köztülitől
funkció, akár pedig eltérően a minden más
kereseti osztályra nézve fonnálló általános
gyakorlattól, kü ön szabványos ügynöki tarifák
alkottassanak. A kamara azért az emlékiratban
kifejezett kívánságok köztül az ipartörvény ügyis
tervezett módosításánál teljesíthetőnek véli
sz, hogy az állandó ügynöki foglalkozásra
iparengedély adassék, amirel egyrészt minden
megoldást nyer az ügynöki cím használatá-
nak jogosultsága is. A kamara teljes ülése
kifejezett adott annak, hogy helyesli a tisztel-
ségletlen verseny megakadályozására tervezett
külön törvény meghozását. Mert igaz ugyan,
hogy az ipar-kereskedelmi és más speciális
törvényekben foglaltaknál oly rendelkezések,
melyek a tisztességletlen verseny egyes nemel-
nek megtörására alkalmasak, de a gyakorlat
azt igazolta, hogy ezen, a különböző törvé-
nyekben leírt rendelkezések védelmét az
érdekeltek elveszté vették igénybe és e szerint
indokolt, hogy az ipar és kereskedés terén fog-
lalkozó közönségnek tudatába vitessék át, mi-
szertül a tisztességletlen verseny minden tényleg
szűzessé tárgy képezi. A kamara előterjeszté-
utal a külföldi államokban tett tapasztalásokra
és a német birodalmi speciális törvény alkalmá-
zásának üdvös eredményére és úgy találja,
hogy a magyar tervezet főbb irányában azon
jogos és a fogalmat nem akadályozó nyomon
halad, melyeken a német törvény slapjára
helyezkedett és kipróbált gyakorlat már is
üdvös eredményeket tudott elérni. A kamara
azért általában helyesli a tervezetben megjel-
ölt rendelkezések törvénybe foglalását és
kéri, hogy maga az az alapon készítenő törvé-
nyjavaslattal is megküldésék a kamarának, mert
akkor, a rendelkezéseknek már meg-
történt helyes elgatlása és szövegezése után
szé módjában a szaktestületnek, hogy az
éreltek köztül még felmutassék kivámsági kár-
fejezésre jutassák és megtegyék észrevételeiket
a készítenő törvényjavaslattal összes részleteire.

A vajkereskedelem Konstantinápolyban. A török birodalomban az állattenyésztés nagyon el van maradvá és névtelenesen a tehének kevés és silány tejet adnak. Egy fejős tehén csak 1—2 oka tejet ad naponta és ebből a tejből 25—28 oka kell egy oka vajhoz. Csak Ada Bazárban van rendszeres tejjel-
szállítás, mely a vajat Konstantinápolyba szállítja, ahol kilóját 28 piasterért veszik meg. Így aztán a vajszükségletet — előfordul — kell fedezni, úgy hogy máj 1893—96-ig 4187 piaster értékű vajat hoztak be. Legutóbb vaj érkezett Törökországba Oroszországból és pedig 2,300,000 oka, 5,450,000 frank értékben; 4700 hordó (400 oka Odesszából és Taganoroból (okája 10—10¹/₂ piaster és 1000 hordó helyben készült, (6—11 piaster okája). Az a szibériai vaj, melynek feljé a hadsergő fogyasztja, vaj, zsír és különféle olajok keverése. Tavaszkor és őszkor hozzák. Hoznak továbbá Oroszországból (Taganor, Orenburg, Samara), u. n. kuzsuk vajat, mely a zsírofarokú juhok fark-
zsírjából készült; ebből 400 hordó fogyasztanak, ára 6—6¹/₂ piaster. Anatóliából a

csilgih vaj érkezik 500,000 frank értékben; 1 partus teret olcsóbb mint a szibériai vaj, pedig egészen tejből készült, míg a cservin nevű vajat lassan süttött öreg ökrök fagyujjából készítik. Ezt a „vaj”-at a szegény nép annyira kedveli, hogy a mézszarosek nem győznek elég faggyut szállítani és még külföldről is hozatnak ju'faggyut. Ez az oka annak, hogy a beikosi gyertyagyár nem bírt zötlő ágra vergetni: a „vaj” gyártak élszdekete előle minden együtt. Az európai elem ezt a vajat nem bírja fogyasztani és milánói vajat hozat, vagy 2000 hordót (4 60—86 kg.), melynek kilója tavaszkor 2 frank, télen 3 frank. A vajat vasuton Velenczébe szállítják és onnét küldik a török földről. Franciaországból „alpesi” vajat hoznak, kisebb mennyiségben pedig svájci és magyar vajat. Nagyon indokolt volna, hogy a megkezdött, de ugyjárték ismét megakadt vajszállítás Magyarországból jelenléteken forszorítsassék. Hiszen ma már anyanyen készítünk, hogy idehaza elég tudunk vele mit csinálni. A budapesti vásáresmerokokban a teavaj ára már nevétségesen alacsonyra csökkent s közvetlen keleti szomszédjaink, akik már ritusoknál fogva sem használnak fötszre egyebet vajnál, nem tudnak szerezni. Magyar kereskedelem hol vaj?

Rómánia állatkivitele. Bukaresti konzulátusunk jelenti, hogy a lefolyt járvár hóban a „Verona Flis” czég nagy mennyiségű sertést és ökröt szállított Palermo és Livornoba, a hóv az állatok igen jó állapotban érkeztek meg. A román hajózási vállalat nem győzven ezt a fogalmat, a czég a Florio Rubatino vállalattal tárgyal is ez ügyben. Rómánia tehát erősen dolgozik mezőgazdasági termékeinek külföldi értékesítésé ügyében, hogy mely sikertel, mutatja az, hogy állatait hajóval szállítja Olaszországba és ott oly piacot teremt magának, amelyet legnagyobbobbrézt osztrák-magyar és francia állathalálók uraltak.

Hajózás megindítása. A Magyar Folyam és Tengerhajózási Részvénytársaság a tengerúrfogalmat az orsova-galaczi vonalon folyó évi márczius hó 3 ával veszi fel. Továbbá a helyi hajójarokat Vukovár és Ujvidék között — az össze állomások értevése — f. évi márczius hó 4-én a következő menetrend szerint indítja meg: A feljés menetben: indulás Vukovárról 4 óra reggel, indulás N-Palánkáról 6 óra 30 percz reggel. Érkezés Ujvidékre 9 óra 10 percz délelött. — A feljés menetben: Indulás Ujvidékről 12 óra 30 percz délután, indulás N-Palánkáról 3 óra 40 p. d. u. Érkezés Vukovár 7 óra 10 percz este. A gőzös péntek kivételével naponta köztelkezik. Budapest, 1900. márczius 1.

Az igazgatólélek.

NYILTÉR.*

Megjelent az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” kiadásában Az Ujlaki Uradalom Üzleti berendezése. A „Köztelek” szerkesztősége által kitüntetett pályám. Két tábla hat ábrával. Iria: Wiener Moszkó. Egy hazai belterjes uradalom üzleti ágának jövedelmességére és az egyes üzleti ágak viszonyára vonatkozó részletes adatok ismertetése. 104 oldalas esinos könyv, ára portmentes megküldéssel: 55 krajczár. Megrendelés a kiadóhivatalba intézendők.

* Az a covat alatti köztelkezői a szerkesztőség felőlségét nem vállal.

Szuperfoszfátot,
kénvasav-kálit, kénvasav-ammont,
kóvasavas-kálit,
(dohánytrágyázásra)

••• kénport, •••

(legfinomabb — 78% Chancel oidium ellen)

rézgálicot, 98% 99%

legolcsóbban szállít a

„HUNGARIA“

MŰTRÁGYA, KÉNSAV ÉS YEGYI IPAR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPESTEN,
V. KER. FÜRDŐ-UTCZA 8. SZÁM.

1890. évi forgalom: 20,520 m m.

Felhívjuk
a t. ez. gazdálkodásúg
figyelmét

a budapesti gyapjú-akciókra.

Magyar és az Folyamok 1000 szarvasbőr, keszkenőben
jullin és Perlemben 1000 szarvasbőr, keszkenőben
mely a szabványos 1000 szarvasbőr, keszkenőben
váltott bevezetés, Dunaparti helyszíneken
mely gyapjúakciókban a H. G. V. Társaság
számos öltöztetésben, valamint legyazt-
munkák megvalósítására.

Hajlésmunkák elfogad és másféle munkák felvételére
képesek lenni.

HELLER M. S. TÁRSA,

BUDAPEST, V. Erzsébet-út 13.

Most jelent meg

Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán
az O. M. G. E. titkárjai szerkesztésében

Köztelek Zsebnaptár
1900-ra.

A „Köztelek Zsebnaptár” azon hatodik évfolyamát egy kőntövesben, javított és telmesebb bővíttel tartommal bír.
A „Köztelek Zsebnaptár” minden más zsebnaptárt teljesen nélkülözhetetű tesz.
A „Köztelek Zsebnaptár” ára az O. M. G. E. tagok és a „Köztelek” előfizetői részére bormenteküldéssel együtt

3 korona 20 fillér.

Megrendelést

a „Köztelek” kiadóhivatalában.

Budapest,
IX., Üllői-út 25. (Köztelek).

Vintschgau-i hasas tehének
tejeleési képesség

2500—3000 liter,
melyet több oldalú **bizonylatokkal** igazolhatok,
kaphatók

PICK OSWALD-nál,
VIII. Külső Kerepesi-út 1. sz.

Vészen átment másfél éves

tenyészkanok

kaphatók

Kornstein testvérek-nél

Nagy-Szalonta, (Pata puszta). 404

Leopold Adolf börgyára
Tata-Tóváros.

Vesz mindennemű állati bőrt, szerződésilag is.
Készít szarvasbőrt, mosó-, töröl bőrt, cseres, fehér
írhát, ezekből állandó raktár. Elvállal minden e szakba
vágó munkákat. 6440

Superfoszfátok

állati és
legelőszóbb
ásványi eredetűek,
foszforsavas trágyaszor minden talajra.
Gyors hatású, legjobb eredmény.
Nélkülözhetetlen a tavaszi vetéseknél,
semmi más foszforsavval nem pótolható.
A növények továbbá:
Csontlisztet, Chilislétrómot, kénsavas ammóniákat,
kállist, káinittot, különleges műtrágyákat kapás és
kalászos növények alá, thymenau-i szab. superfoszfát-
gipszet
herések trágyájánál és az istállótrágya konzerválására;
takarmánymeszet s.b.
bárhoa versenyképes áron szállít a legszigorubb
tartalom szavatolás mellett

Készít és
műtrágyagyár **A. SCHRAM** Ludenburg-Themenau
és Lissak Rostok m.
Központi iroda: **Prága**, Heinrichsgasse 27.

Magyar Penyőmag Pergető Gyár
erdészeti magkereskedés

FARAGÓ BÉLA ZALA-EGERSZEGEN.

Ajánl mindennemű hazai s külföldi legmagasabb csiraképeségű tü és lomblevélt

Erdei

vetőmagvakat

TÖLGYMAKROT a gyümölcsös magvakat.

Kitüntetve díszlevelel, arany és ezüstéremmel a legmagasabb hatóság elismeré
nyilatkozatával.

431

Árjegyzék bérmentve.

Kalmár Vilmos

Budapest,

VI. kerület, Teréz-kürt 3. szám.

a csehországi Thomas-művek magyarországi vezér-
képviselője ajánl:

Thomasfoszfátlisztet (Thomaslak),
„Martellin” dohánytrágyát, káinittot.

— A műtrágyák beltartalmáért szavatolok. —

Legújabb szerkezetű kitűnő trágyaszóró gépek
a legolcsóbb áron. 40

— Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás. —

„Hortensia” burgonyát

fajliszta válogatott minőségben ajánlok vetőmagul Kirdy-
telek álműzsel mértermészként 54 koromáljával. Ezen
burgonyafaj úgy szeszgyártási, mint asztali ezelokra
minden talajban kitűnőnek bizonyul egy rendkívül bőtermé-
sége, nagy 18—22% keményítő tartalma, mint különösen
kiváló tartóssága által.

Rendelések hozzám ezimzedők és míg a készlet tart,
fagymentes időben fognak gazdasági intézőségem által Király-
telken pontosan elintéztetni. Wagonrakomány vételeknél ár-
engedmény.

HAAS IGNÁCZ

Nyíregyháza.

162

Vetőmagvak.

Államilag díjazott I.-a. magyar lóheremagot, állami-
lag díjazott I.-a. magyar lucernamagot, eredeti direct
Skótországból hozatott fűmagot, eredeti direct
Quedlinburgból hozatott répmagot, Vetni való lenn-
mag és tavaszbükköny, mindenféle egyéb gazdasági
magot, valamint saját termései konyhakerti és virág-
magvakat. Az 1899. évi „Budapesti Orsz. Kertészeti
kiállítás”on ezüst éremmel kitüntetett koronás gyümölcs-
és rózsafákat, 123. valdó magyar kincs bur-
gonyát 50 jutányos áron szállít

Klein Vilmos

magkereskedése és műkertészete

Szatmár.

368

Képes árjegyzék Kisménra ingyen és bérmentve.

Trudank és nagy Műtrágyások elismert leveltel ren-
deltetve. Alkalm.

Olcsó kerítések! **Olcsó kerítések!**

HAIDEKKER SÁNDOR sodronyszövet-, fonal- és kerítés-gyára

BUDAPESTEN, VIII. kerület, Üllői-ut 48. szám.

Ötödik és hatodik pályaudvar között, tükörsodrony, pántmunkák, sodor, nádakörök, baromji- és vadgondogatói talpak, kősző, fűnyírógépek és szőnyegszőnyeggyártás. Nyaraló, park- és erkélykörök. Feltöltés, szőnyeg, kősző, fűnyírógépek és szőnyegszőnyeggyártás. Szőnyegszőnyeggyártás, szőnyegszőnyeggyártás, szőnyegszőnyeggyártás. Szőnyegszőnyeggyártás, szőnyegszőnyeggyártás, szőnyegszőnyeggyártás.

— **Aranyérmék és költséget levél: ingyen. — Jutányos és pontos kiszolgálás.** —

„HAMPSHIRE DOWN“ JUHOK.

Kitünő hus, jó gyapju, nagy súly.
Ezen kiválon értékes

angol juh-fajta
bámulatosan koral

fejlettségével fogva utérhetetlen
ezenkívül pedig oly erős szervezetű, hogy
minden éghajlathoz alkalmasak,
és a hus minőségére néve egyedül állanak.

Közelebbi felvilágosítást nyujt

JAMES E. RAWLENCE,
a Hampshire Down Juhtenyésztők szövetségének titkárja.
SALISBURY, England.

KÜHNE E. Alakult 1856.
gazdasági cégyára
MOSONBAN.

a helyül tavaszi téletrre ajánlja a legújrat szerkesztett és legújrat kibvitelt

**Magyar Drill (merítőkörongos),
Mosoni Drill (tolakerekes),
és Jubileum Drill (kisgazdáknak)**
sorvett gépeit.

A gyárnak újonnan bñvített ekeosztálya szállít:
egyetemes
aczell Sack ekéket két, három és négy-
vasu ekéket
mindenféle talajművelő eszközt
Laacke-féle szántó és rétboronákat,
hengereket.

Kitünő tisztító és osztályozógépek a vetőmag
előkészítésére
Műtrágyaszőrők stb.

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.
Részletes árjegyzékek rendelkezésre állanak.

Magy. kir. Államvadászat.
1848/CIII. 1900.

Hirdetmény.
(Uj személy és podgyászadárak elhelyeztetése a Budapest—Esztergom-Füzdő h. é. vasuton.)
Ezen h. é. vasuton f. évi április hó 1-én uj személy és podgyászadárak elhelyeztetése a Budapest—Esztergom-Füzdő h. é. vasuton. f. évi augusztus hó 1-én elhelyeztetett díjazásbá érvényben kivül helyezették. Az új díjazásbá a magy. kir. államvadászat díjazásbá elterült iróddjában (Budapest, Csengery-utca 38.) 20 éllérlet kapható.
Budapesten, 1900. február 20-án.
Az igazgatóság.
(Ülányomás nem díjazatik.)

GANZ és TÁRSA Üntető- és gépgyár r. társ. Budapestesen.

Petroleummal és adómentes benzinnel hajtott motorok gazdaság céljaira
(BÁNKI és CSONKA szab. rendszere).

Mechwart-féle gőzekék és petroleumekék.

Hengerszörök, köjártatok és teljes malomberendezések.

Turbinák. — Villamos világítás és erőátviteli berendezések.

Részletes árjegyzékeinket kívánatra megküldjük.

Novák & Jahn
gép, rez- és fémárgyár, kazánkö-
vácsoK,
Prág-Buhna
legújrat, legismertebb speciális üzg
**mezőgazdasági
szeszgyárak**

berendezésére, ajánlja szolgálatait építési tervak és költségvetések készítésére, ugy-
szintén a gépberendezések költségvetéseire is, elfogad továbbá

**minden a mezőgas-
dasági szeszgyárak be-
rendezésével egybekö-
tött előmunkálatokat.**

Szállít:
folyton működő lejáróló készülé-
keket, Barbet E. Paris. rendszere és szabadalma szerint, igen linom alkohol előállításához, tisztá consumáru, köz-
vetlen a czebrőlő előzetes lejárólás nélkül, minden nagyságban és rendszer szerint.

SZIVATTYUK minden nemo, házi, nyilvános, mezőgas-
dasági és iparcélőkra.
BOWER-BARFF-féle szabadalmazott inozárd-
lás módszer szerint inozárdált szivattyúk
rossza ellen védve.

MÉRLEGEK legújrat javított rendszerű tüzdes, víz-
dos és hőmérlegek fából és vasból, keresztmetseli,
lélekkel, gyar, mezőgazdasági és ipari szőrőkra.
Ezeresmérlegek mérlegek házi használatra, kereskede-
gek, Commandit-társaság szivattyú és mérleggyártára.

Aranyérmék W. GARVENS, Wien, I., Wallfischgasse 14. sz.
ingyen és bórmentve. Schwarzenbergstrasse 6.

Füllesztő
burgonya, kukorica, minden fajta gabona.
rizs stb. részére.
Szab. előzefere és hűtő dzsáKk o-
savaros keverő szerkezelel vagy köz-
ponti keverő készülékekkel.
Burgonya mosógépek epuratore és
alvonalral.
Gőzszere szivattyúk kézi és oró-
üzemre.
**Transmissiók, tartányok, rézeső
vek, fémisáncok** stb. stb. 21.
Mindem kifogástalan és szolid kivitelbe:

STANEL és LENNER TRIEURGYAR, Budapest, V. ker., Katonai József-utca 8.

Ajánlunk
trieurjeinket
minden gabona tisztásra
5 kiló gyorstornyó
bekötés mellett
speciális
trieur t
készítünk

Lekopott trieurjeinket gyorsan és olcsón ajánljuk felszerelték. Kivánata a szeszgyézek szolgálat bérmentve. Jutalék mellett az új érszűrtök alkalmasak

Miért vannak már emberek, akik a Kathreiner-féle Knopp málna kávéjé még nem használtak, noha ez egy ládás és egészséges kávétál?

Mert nem tudja még mindenki, hogy mily nagy előnyökkel bír a Kathreiner kávé, a mely a kávéfővény egy kivonata által a bakkávé ízét és aromáját nyeri. O ezáltal felhímláthatatlan módon magában egyesíti a honi málnakészítmény értékes egészségügyi tulajdonságait a bakkávé Knopp málna kávéjé nagy előny részét mint pótkávé szolgál a bakkávéhoz, azonban tisztán élvezve is kitűnően ízlik. Mindentit kapható, az nyíva soha nem lesz árusítva, a csakis az ismert eredeti csomagokban van. Adni, a melyek Knopp páker arczképét viselik és az nevet: **-Kathreiner-**

Ára franco csomagolás, bécsi indóháztól szállítva:
tárány **ca 25 kito, kátónként 40 kr., tárány ca 50 kito, kátónként 35 kr.,** postán ingyen csomagolás és bérmentés **ca 1 kito, 4 kito 1 félhosszleceben 2 fti 50 kr., 4 kito 4 félhosszleceben 3 fti.**

Készletek nagyvételben 10 krtól több.

Vízmentes kávéfőzőeszközök.

Just E. A. és Társa
BÉCS XII/2.

Díjjal kitüntetett
Westfalia'-Separator

A legújabb és legelőnyösebb és legújabb konstrukciójú tejválasztó gép, mely nagy előnyökkel bír minden körülményben.

ANTON TOMS
WIEN OBER-STR. VEIT, XII/7, Eisackgasse 3.
Készlet, berakás és telepszolgálat gépek és szerelvények.

Szőlőjojtványok

Nemes Kadarka, Toldi Piroz Pákoz, Kőrödinke, Aranson, Alcazar, ...

Előkerítés

Értékesítés, ...

BRÄUWETTER JANUS
SZEGEDEN

ORÁK ÉKSZEREK
TÖRÉNYJÁRÁSSAL

RÉSZLETFIZETÉSRE
KÉPES ARÁNYOK ÉRTELMEZTE

Gazdaságunk felosztása folytán a még megieő

fejős, vemhes és fias tehének szabadkézből eladók.

Meitner Gyula
Pa.-Szunyogi gazdasága, u. p. Laczháza (Pest megye). 606

Móczár Andor

kunfélégházi szőlő-nagybirtokos immunis vesszőiskolája 500 fajban termelt gyökeres szőlővesszőre megrendeléseket elfogad.

Arjegyekkel bérmentve szolgálat.

Eladó bikák.

Bács-Szenttamáson eladó egy 1 éves és egy 3 éves simmenthali bika, egy 2 éves bonyhádi bika és egy 5 éves simmenthali tehén, mindannyi elősürendű példány.

A 3 éves bika és 5 éves tehén a "Rátóti" uradalomból vettek meg.

Közéleti felvilágosítással szolgál

Ivanits Izidor

közéleti jegyző.

Minden fajta erdei csemetéket

szőlő és szőlőgyökér, ...

Gutsverwaltung BOROWNA
post. a BOCHIA, Galicia.
Arjegyzeik kívánatra ingyen.

7 arany, 18 ezüst-érem, 30 hatvanlitos és szilmarok-oklival.

KWIZDA-Féle

Bliszter
Epotinktura
Pata-tapasz
Patakenőcs
Krezolinkefőcs

KWIZDA J. Ferenc
ker. gyógyszerész, Korneuburg Bécs mellett.

Gazdaságok, iparosok és malmok részére ajánlja a

DREZDAI MOTORGYÁR Részv. Társas. (ezelőtt HILLE)

1890-1900-ig gáz-, benzín-, petroleum- és acetilén-motorokat 1-100 HP és locomobiljait.

Nagyserű újítások

szabadalmazott

szerszeggel.

Minden kiállításon és versenyen első díjjal és éremekkel hivatott.

Fabrikátlóság: Gellért Ignác és Társa, Budapest, F. Eötvös u. 48. FLORENCELY UDAPÉSTEN.

Borsodmegyei Gazdasági Egyesület. 361

Eladó szőlővesszők és ojtványok.

A „Borsodmegyei Gazdasági Egyesület” miskolci szőlőtelepén termelt különféle amerikai és európai sima és gyökeres vesszők, valamint elsőrendű gyökeres fásajtványok Rip. portális és Rip. Monticola-ra ojtva eladók.

Levélbeni megkeresésekre bővebb felvilágosítással szolgál s kívánatra árjegyzéket küld az egyesület titkári hivatala Miskolcz, Vármegyeház.

Vértessy Tivadar, ügyvivő titkár.

Tavaszi vetésre
első minőségű

Hanna-Pedigree árpát,
mely utótényszerése az eredeti Kvassitzi árpának.

Ezen árpafaj már évek óta nagyon beválik; mivelhogy a mellett, hogy dusan fizet, oly minőségben terem, mely elismert finomságánál fogva **sűrűzörsre kiválóan alkalmas** és mint ilyen a **legnagyobb áron adható el.**

Czukorgyár Diószeghen,
68 Pozsonymegyében.

Eladó gyökeres szőlőajtvány.

Saját szükségletre készült 20 ezer drb gyökeres szőlőajtvány fajtisza, peronospora mentes, mely a telepítés befejezése után fentmaradt jutányos áron eladó.

Fásajtvány: Olasz Rizling Ripária portális alanyon 11840 drb
Solonis " 3020 "
Moskotaly Ripária portális " 298 "
Chasselas " 3000 "
Zöldajtvány: Olasz rizling Solonis " 1226 "
" " Rupestris metallica " 750 "

Levelek a

Zaiabéri uradalom intézősége
Pakod, Zalamegye kéretnék. 488

Haszonbérleti hirdetmény.

A felséges uralkodó család alapítványai ráczkevei uradalomhoz tartozó **Közép-Adacs pusztabirtok** (Pestmegyében, Peszér-Adacs község határában vasúti állomás Künszentmiklós vagy Dabas) **1901. évi április hó 24-étől**

haszonbérbe adatik.

A földbirtok, mely **2970 kat. hold; szántóföld, rét és legelőből áll és gazdasági épületekkel van felszerelve.**

Haszonbérleti ajánlatok a beígérendő évi bérösszeg 10%-ával

1900. évi április hó 15-ik

napjáig az uradalmi főtiszttséghez Ráczkevéen nyújtathatók be, a hol a bérletre vonatkozó feltételek is megtekinthetők.

Ráczkevéen, 1900. február hó 14-én. 436

A felséges uralkodó család alapítványai ráczkevei uradalmának cs. és kir. főtiszttsége.

GRAEPEL HUGÓ
gép- és rostalemezgyár, malomépítészet

Budapest, V., Külső Váczi-ut 46.
A j a n l:

Ola.jsa.jtókat víznyomással és kezi bajtásra
Ola.jmagzuzógépeket
Ola.jmagpörkölógépeket
Ola.jmagpépgyurógépeket
Ola.jmaghajalójáratokat
és teljes
Ola.jgyári berendezéseket.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

MICHL ISTVÁN

amerikai és európai, s a nyökeres vessző termelő, **ízmauszáras homok- és ojtvány-** telpek központi kezelőbizottság Tata-Tóvárosra a következők

„ŐSZI VERMELEST” vesszők eladók. Készlet circa 1 millió gyökeres, 2 1/2 millió sima.

Bor faj	Gyökeres		S i m a		Bor faj	Gyökeres		S i m a	
	100 db kr	1000 db ft	100 db kr	1000 db ft		100 db kr	1000 db ft	100 db kr	1000 db ft
Badal zöld	1.50	12.-	-50	4.-	Vöröse dinka	2.-	-	-50	4.-
Ezerjó	1.50	12.-	-80	5.-	Alfonso róza	1.50	12.-	-80	5.-
Ezeli fehér badai	2.-	15.-	-60	4.50	Tramini fűszeres	1.50	12.-	-80	5.-
Furmint	1.60	14.-	-60	4.50	Vetellin	1.50	12.-	-60	4.50
Mézes	1.40	12.-	-50	3.50	Alfonso bouquet	2.50	20.-	-	8.-
Musós fehér	1.20	10.-	-50	5.-	Carbenet frank	1.40	10.-	-40	3.-
Olasz riding	2.50	20.-	1.50	12.-	Kadarka	1.-	8.-	-40	3.-
Rák, Járóvágy	1.40	12.-	-60	4.50	Merlot	1.40	10.-	-50	3.50
Sársáfr	1.20	10.-	-60	4.50	Nagyburgundi	1.60	12.-	-50	4.-
Semillon blank	1.40	12.-	-60	4.50	Oporto	-	-	-	1.50
Sauvignon blank	1.40	12.-	-60	4.50	Oázórszem	-	-	-	1.50
Sziankancanka	1.40	12.-	-60	4.50	Cante bouise	-	-	-	6.-
Szeremi zöld	1.40	12.-	-60	4.50	St. Laurent	2.50	20.-	1.-	8.-
Zöld sylván	1.40	12.-	-60	4.50	Chasselas blank copusant	2.-	15.-	1.-	6.-
Zöld vishéni	1.50	14.-	-50	5.-	„	2.-	15.-	1.-	8.-
Ókabar	1.50	14.-	-50	5.-	„	-	-	-	1.50
Bogányi dinka	3.-	20.-	1.50	12.-	„	-	-	-	1.50
Kövérkása	2.-	14.-	-60	4.50	„	-	-	-	1.50

Éz ledő searient
820 faj művelés alatt
Burgömény:
MICHL, TATA.

A vetési időnyre ajánlom **SACK RUDOLF** legújabb rendszerű **sorbavetőgépeit**, melyek **Kisbérben** és **Léván** múlt év őszén tartott nemzetközi versenyek alkalmából első díjjal lettek kitüntetve.
Továbbá ajánlom az **egyes éke gerendélyre szerelhető grubbereket és extirpatorokat.**

PROPPER SAMU
Sack Rudolf magyarországi kizárólagos képviselője,
BUDAPEST, V. Váci-körtút 52. szám.

Eredeti **amerikai** mag után termelt „**anderbecki zsáktöltésű**” **zabvetőmag**, mely kiváló bő hozamu, magas kal. sulyu, nagyon szép minőségű, hő útes iránt nem érzékeny, s talajban nem igényes, eladó: Salyó-Tarján vasúti állomáson zsákai együtt 8 K. 80 f. helykitérésent.
Megrendeléseket elfogad.
Pranda Ferencz ispán,
Lapujtón, Nográdmegye. 447

Lapuk kirohivatalában megrendelhető:
A sertés javítása és hizlalása
szedgák és hizlalók használatára.
Irta K. Ruffy Pál.
Ara portóménes költsései **1 forint 10 krajczár.**

A **hiztarthatat ellen legjobban ajánlható a „VINDOBONA”** háti kényfő. Fel kell említenünk annak a vizsgálatának az eredményét, a mely a különböző rendszerű kényfőkval, mint a „Turplie”, „La Rapide”, „Vulcan”, „Universal” és „Vindobona”-val a geseimhém (Rajna melletti) szőlészeti és borszarti tanintézetben végeztetett és a melynek alapján a „Vindobona” kényfővet a következőképen nyilvánították:
„Es a kényfők (t. i. a „Vindobona”, Noehvie Ferencz gyártmányú, Bécsben) rendkívül nagy könnyűsége dacára szilárd és tartós szerkezetű, nagyon könnyen megkötődik, egyszerűen játszva lehet vele dolgozni. A mellett a legtekerekesbb munkát biztosítja. — Megrendeléseket német nyelvűen kéreknek. 451

NECHVILE FERENCZNÉL

Magyar kir. államasvutak. **Hírdetmény.**

A gőzhajók szaporított járatának új menetrendje a fume-ancoai és a fume-velencei vonalon.
Folyó év március 15-étől kezdve a gőzhajók egész éven át hetenkint kétszer közelednek, csatlakozásban a Budapest-Fiume közt forgalomban levő gyorrasvutakkal, melyek az itáliai és a hajók kikötőhelyig, illetve onnan továbbjutnak. A fume-velencei vonalon az egész éven át tartó járatok közül két járaton kívül — az építés által levő új termes gőzhajó elkészülésékor — nappal történő utazásig van hat harmadik járat fog a nyári hónapok tartama alatt bevezetési, melynek menetrendjét különösen kiírtuk.

A fume-ancoai vonalon már március 15-étől kezdve egyik járat nappal, a másik járat pedig éjjel 10-ik óráig a mindkét járatnak csatlakozása van a Rómá, Nápolyba, Barba, Brindisibe, Bologna és alb. irányú, illetve az onnan érkező vonatokhoz. A vonat Anconában a hajó kikötőhelyéig, illetve kikötőhelyig közeledik.

- A gőzhajók menetrendje
I. Fume-Ancoai közt:
a) Nappali utazás: Fiuméből indulás minden hétfén reggel 7 órakor Anconáig — „ szórán 7 órakor
b) Éjjeli utazás: Fiuméből Anconáig — „ szórán 7 órakor
„ Anconából „ szombaton este 8 30 „
II. Fume-Velencei közt:
a) Fiuméből indulás minden kedden és szerdán este 8 órakor Velenceig — „ hétén és szubitrikon — 7 30
(A nappal történő utazással benozezotti hat harmadik járatnak kezdete és menetrendje utólag kihirdetjük.)

Menetjellek:
A gyorrasvutak használatára jogosított menetjegyek ársai a hajójátszélesi díjjal együtt:

- a) Budapesti Fiumé és Velencei vagy Anconába vagy viszont: gyorrasvuton I. oszt. és a gőzhajón I. oszt. — 12.-
II. „ — 6.-
b) A gőzhajókon Fiuméből Velencebe vagy Anconába vagy viszont: díszet-em. hálojelével együtt K. 10.-
I. oszt. — 12.-
II. „ (délbetes) — 6.-

Utazási tartam 10 óra.
A gyorrasvutak használatára jogosított menetjegyek ársai a hajójátszélesi díjjal együtt:
Budapesti Rómába vagy viszont 76 F. 05 c. 55 F. 65 c.
Nápolyba — 104 — 45 — 76 — 55 c.
Fürcinbe — 75 — 50 — 35 — 45 c.
Genovába — 92 — 30 — 47 — 35 c.
Milánóba — 71 — 95 — 33 — 85 c.
Turinba — 92 — 25 — 37 — 10 c.
Venezia — 20 — 175 — 49 — 49 c.
Marselliba — 142 — 25 — 101 — 35 c.
„ — 137 — 10 — 60 —

Továbbá kaptak ezen utárirányon a „Vindobona” szőlő kombináthoz méréselő körutazási jegyek is. Menetjegyeket kidának és közeli helyig felvitőgéppel szolgálnak a nagy k.r. államasvutak állomásai, va amint a városi menetjegyek iradói és jegykiadóhelyei és a Cook Tamás és Fia cég összes utazási iradói.
Budapest, 1900. év február hó.

(Utányomás nem díjazatik.)
A nagy kir. államasvutak igazgatósága.

Haszonbérleti hirdetés.

A felséges uralkodó család alapítványai ráczkevei uradalomhoz tartozó **Alsó-Peszér pusztabirtok** (Pestmegyében, Peszér-Adacs község határában vasúti állomás Künszentmiklós vagy Dabas) **1901. évi április hó 24-étől esetleg október 1-éig**

haszonbérbe adatik.

A földbirtok, mely **3706 kat. hold; szántóföld, rét és legelőből áll és gazdasági épületekkel van felszerelve.**

Haszonbéri ajánlatok a beigérendő évi bérösszeg 10%-ával

1900. évi április hó 15-ik

napjáig az uradalmi főtiszttséghez Ráczkeven nyújthatók be, a hol a bérletre vonatkozó feltételek is megtekinthetők.

Ráczkeven, 1900. február hó 14-én.

A felséges uralkodó család alapítványai ráczkevei uradalmanak cs. és kir. főtiszttsége.

15792/II—2—a. sz.

Tenyészállat árverés.

A bábolnai m. kir. állami ménes birtok tisztavéri simmenthali tenyészetéből származó

21 drb fiatal bika és 21 drb előhasi üsző

kerül eladásra a

folyó év márczius hó 26-án d. u. 1 órakor megtartandó nyilvános árverésen.

Előzetes bejelentésre kocsik küldetnek az ácsi vagy nagyigmándi vasúttállomásokra.

Posta, távirat: **Pusztabábolna.**

Az árverési feltételek, a földmivelésügyi miniszteriumban, a gazdasági főigazgató úrnál, vagy a ménesbirtok igazgatójánál megtehető.

Budapest, 1900. február hó 18.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

Uj találmány Szabadalmazott Kosárbetét gőz-cseplőgéphez

BAJZÁTH IGNÁCZ, székelyhidi lakos tulajdonosa.

Teljes jótállást vállalok betéteimmel felszerelt gépek tiszta munkája és jó anyagáért, mivel betétem a legújabb és legjobb öntött aczéلبől készítvék, egyébként tisztelt vejeim ügyelmét a nálam bármikor megtekinthető számos elismert írártírányál bátorodom.

Ezen kosárbetét 1898. évben bírattalyp kípórátkat ólyan gabonával, a mely már három napig vizen ázótt és mégis tisztán kidőreltette a szalmából a szemet. A megjelölt bírattóság a tiszta munkáért legnagyobb megelégedést nyilvánította. Ezen kosárbetétnek még az a nagy előnye is van, hogy a gőzép sokkal könnyebben hajtja el, mivel a kosarat nem szükséges közvetlenül a dob felületéhez szorítani, mert a kosárbetét csak a kosár alsó részére van csavarokkal erősítve, a kosár egy harmadrészt foglalja el, a hol a teljes kidőrelés végzi. A kosárbetét éppen úgy van elhárítva dugósok sinokkal, mint a dob és a szalma a kosár felő részében megterült, mely a szállításig képest nyitva és így teljes meowben lehet a gépet járítani, mert a szalma nem szorul meg a dob és kosár között, így a rosták teljesen rázódnak és a szelvény is a kellő gyorsasággal hajtának, ezeknél fogva a gép mindig tisztán dolgozik és sokkal kevesebb tüzele anyag fogyasztak. Sokszor megessék, hogy a szalma kissé nyírós; a kosár levelei kopottak voltak és erőteljett munka miatt naponta 2-3 mársza gabonát a kazalba hordottak a mi őrisai kára a gazdákknak.

A kosárbetétek ára:

10 lőreji géphez..... **90 korona.** 8 lőreji géphez..... **70 korona.**
 8 lőreji géphez..... **80 korona.** 4 lőreji géphez..... **60 korona.**

Megrendelés esetén a kosár hosszúságának mértéke beküldendő.

Megrendelhető a feltalálónál.

BAJZÁTH IGNÁCZ gépésznél, Székelyhid, (Biharmegye.)

NYILATKOZAT.

T. cz. Bajzáth Ignác uradalmi gépész urnak, Székelyhídon. Az általa, a mgos egy főigazgatón egyiki gazdaságban levő egy 10 és egy 8 lő erejű cseplő-gépe beállítását, saját találmányu kosárbetétet több napig cseplés és külföldie számlás gabona nemék után kipróválta, nagyon cseplőzserűnek és megfelelőnek találta; mert azankvill, hogy a buszszalmában helleknek nem hagy, a szalmát a legmelegebb időben sem tóri annyira össze, mint betét nélkül, és így a cseplést is könnyebb teszi, valamint a gép mozgását is elősegíti. Szóval oly találmányuk tartom, mely minden cseplőgéphez alkérdhetetlen kell, hogy beszerzessenék. Kelt Egyekén, 1898. augusztus hó.

Csák Gyula, főkap. urad. tisztartói.

SZÉKELYHIDI URADALOM.

Székelyhid, 1898. okt. 21.

BIZONYÍTVÁNY.

Az uradalom a magyar állami gégyárból vett egyik cseplőgépe ez évi cseplési látvány alatt igen rosszul verte ki a szemet a szalmából, dacára, hogy új dobnak kapott, kénytelen voltam Bajzáth Ignác gépész ur által felkeltet kosárbetét szerkesztet tőle megvenni, az eredmény megépő volt, mert nemcsak a szára gabonából, hanem a vizeből is a szemet tökéletesen tisztán kiverete, a cseplés is gyorsabban és jobban ment, a minden tekintetben a kosárbetétet tökéletesen megvalam elégedve, úgy hogy azt mindenkinek a legjobban ajánlhatom.

Pehárs Sándor, uradalmi tisztartói.

Miszerint 1898. évi cseplésre, Bajzáth Ignác ur által feltalált és szabadalmaztatott „kosárbetét” az Eld Magy. Gard gégyár r-től beszerzett gépépméhez alkalmaztam. Az eredmény annyira kielégítő volt, hogy a koszámba kalász, vagy fejt találni nem lehetett. Es ezen tiszta munka azt eredményezte, hogy az én cseplő gépem gazdaságban legkevesebb 15 mm. búrával több került a magtáramba. Amért is a legnagyobb megelégedéssel nyilatkozom a „kosárbetét” jószágáról. Székelyhid, 1898. október 29.

Tunyogy Lajos.

T. Bajzáth Ignác urnak Helyben. A legnagyobb elismeréssel nyilatkozom a Bajzáth-féle szabadalmazott „kosárbetét” jó és cseplőzserűségé iránt, mivel az 1899-ik évi gabona cseplés idején által azon meggyőződésre jutottam, hogy a kosárbetét használata lekülsmerésre keresés mellett megfizethetetlen találmány, mert olyan tiszta cseplést lehet végezni, hogy még a kötőnek sodort éretten nyirkos busz szalmában sem lehet magot találni, mert a betét azt is teljesen össesépteti és a magot kidőrelzi, a mit teljes meowzedségből igazolom, mint olyan géptulajdonosok, a kik a kosárbetétet alkalmazták és józnak is találtak. Kelt Székelyhid, 1899. évi november 10-én.

Rosenfeld Ignác, **Berger Bené,** cseplőgép tulajdonosok.

Pécsi Antal, ok. gépész.

Ték. Meggyász és Tsa urnaknak. Debreccen. Szivekedjek czimintokor midőben még 3 drb 10 lőreji cseplőzhő való Bajzáth-féle kosárbetétet felkelt a meg-állapított árfeletéke mellett.

Balmaz-Liváros, 1899. július 18.

Maradtunk tisztelgetel

Lichtschein Dezső és Samu.

A kosárbetét szállítása, utánvéttel eszközöltetik, ha más megállapodás nem jött létre.

A m. kir. államasutak gépjáráának vezérigynöksége

BUDAPEST, Váci-Sírut 22. szám.
 Ajánlja a magy. kir. államasutak gépjárában készült

gőzcséplő készleteit,

„Millennium”

legújabb szerkezű

fűkaszó-, marokrakó- és kőveköto aratógépeit,

melyek részöllyel:

préslét aczéllemez-állvány, tégelyaczel-alkatrészek, és könnyen hozzáférhető elpusztíthatlan szerkezet.

ovábbá: a szab. osztr.-magyar államasutársaság részéről mezőgazdasági gépjárában készült 1, 3 1/2 és 4 lóerejű gőzcséplő-készleteit, Sack-rendszerű, aczéllentő eközöl elállott **ekéit**, járgányos cséplőkészleteit, szecskavágóit és egyéb mezőgazdasági eszközöket.

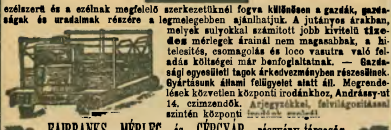
Figyelmeztetés! Ezenel közhírré tesszük, hogy az összes igyünkönköto, legyekék azok akár helyi igyünkönköto, akár utazó igyünkönköto, az eddig hírt meghatalmasítottak 2. évi január hó 31-ével megvonják és azokat szemmel tartásfajlonoknak nyilvánítják. Neveltenben 1-1-után költ és általunk aláírt megbízással bírnak és csupán oly jogkörrel, a melyre ezen írásbeli megbízás kiterjed. Nehogy a községek tévútra vezetessék és nehogy neveltenkel visszaadétek történhessenek, felkérjük mindazokat, kik velünk ízleti összeköttetésbe lépni óhajtanak, hogy mindenkitől, a ki neveltenben eljár, írásbeli meghatalmasításnak fölmutatását kérjük s abba betekintést tenni sziveskedjének. A Magy. Kir. Államasutak Gépjárának Vezérigynöksége.

Fairbanks mérlegek

A szabádmassott Fairbanks-mérlegok számos rendszerű, leghelyes fémmerőkaral bírnak s a hídra tett terhet minden ponton egyenlőm mérlegelik.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelőnkénel fogva ugy határkban, mint a külföldön a legelőb díjat nyert legújabb mérlegok.

Gazdasági-, szeker-, marha-, zsák- és raktári mérlegeinket

FAIRBANKS MÉRLEG ÉS GÉPJÁRÁR RÉSZEIVÉLY-ÁRASÁG
 BUDAPEST, Andrássy-ut 14. Gyár: Kiliai Vázol-ut 108.

Gróf Hunyady-féle törzsből származott, finom posztó-gyapjas és electorális irányban tenyésztett 50 darab fiatal

tenyészkos eladó

nagysegős Jankovich Besán Gyula ur gárdonyi-pusztai törzsházestáblából u. p. és vasturállomás Lengyel-től Somogy-megyébe.

Feelvilágosításul szolgál 496
BÁNSCH ISTVÁN gazdatiszt.

Actiengesellschaft Stahlwerke Weissenfels

ezelőtt Goepfinger & Co.
Weissenfels, Oberkrain.

Szabadalmassott
aczel-hordók

A hordókban levő folyadékok nem vesztik súlyukból kíméltványa, felfelzölók és apadótt által. Nincs érvényes.

Petroleum, benzol, fűtőanyagok, szesz, olajok, alkáliák stb. részére.

Kapható minden vas-kereskedésben.
Amerikai szabadalmassott aczellézők forrasztás nélkül.
 Árjegyzéket ingyen és bérmentve.
 7217

Tejgazdasági Zsebnaptár az 1900-ik évre

ELSŐ ÉVFOLYAM.

Szerkesztő és kiadó:

JESZENSZKY PÁL

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkára.

Ára: O. M. G. E. tagoknak, a Gazdatisztok Orsz. Egyesülete, valamint a Tejtermelők Egyesülete tagjainak ajánlott küldéssel 1 ft 65 kr.

Bolti ára 2 forint.

Tejgazdasággal foglalkozóknak nélkülözhetetlen.

Megrendelhető a „Köztelek” kiadóhivatalában, Budapest, IX. Üllői-ut 25.

Lapunk bekötési táblája

1 fnt 36 kr-ért (portómentesen) kapható kiadóhivatalunkban.

A leghozamképebb és legjobb

sörárpa faj

a „Genossenschaft der Mannersten produzenten Prerau” (Mähren) koránérő

Hanna árpá-ja.

Ajánljuk míg a készlet tart 100 kg-ént 10 ftr-ért zsák nélkül, Prerau állomás-hoz szállítva. 1908
 Minta 10 kr. bélyeg beküldése ellenében bérmentve.
 Egy waggon részbenél nagy árengedmény.

PAUCKSCH, BUDAPEST, József-körút 25.

H. PAUCKSCH részvénytársaság

hóktelepe.

Társaságunk **LANDSBERG a.W.**

gépgyár, vasöntőde, gőzkazán-gyár és rézműves-műhely

53 éves fennállása óta

mint legkiválóbb kénáltelegességét

'egjobban jövedel-

mező

rendezett be a

legújabb rendszer szerint.

50 év óta körülbelül 1800 telepet állítottunk föl.

Szállítjuk továbbá a szükséges berendezéseket **szeszimotók, keményítőgyárak, tejjeszadagok** számára, **átvesszők** régi szeszgyárak teljes átalakítását és egyes szeszgyári gépet vagy készüléket is legjutyányosabban szállítunk.

Megkereséseket **Paucksch, Budapest, József körút 25.** címre kérjük. (Gyártelep: Kőbánya.)

A téglá-, cserép- és alagcső-gyártás mint gazdasági ipar. Gazdasági-, téglá-, cserép- és alagcső gyárak teljes felépítése és berendezése, téglalécek, cserépszindelygépek, alagcsőjátékok, kavicszúrógépek legjobb szerkezeten.

KÖRKEMENCZÉK

téglá-, cserépszindely-, alagcső-, més-, cement és magnezit égetésre

Osztr. magyar szabadalom

GEDEON ÉS KONT

ménüki irod., vállalkozók

V. Váci-körút 68. BUDAPEST, V., Alkotmány-u. 31.

Költésgyakor, prospectusok, díjtalanul. Legjobb referenciák.

Kiszáraztatás telepe rendelkezésre áll. 507

- 1897. Kishér nemzetközi vetőgépverseny első díj: állami arany érem.
- 1898. Lévi nemzetközi vetőgépverseny első díj: nagy örmere arany érem.
- 1899. Hödmet-vásártól vetőgépverseny első díj: arany érem.
- 1899. Szegeci kiállítás első díj: legnagyobb elismerés.

WEISER J. C. gazdasági gépgyára

NAGY-KANIZSÁN.

Ajánlja: **Magyarországi legújabb és legjobb 7583 vetőgépet.**

sik és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas

ZALADRI L.

szervetgépét, továbbá szab. „Perfecta” oltató és igen jó, könnyű vetőgépet, legjobb szerkezeti Szeke-csészék készítését, járgányait, szénajkait, rostát és mindenféle gazdasági gépet.

„Planet jr.” rsz. kézi-töltő repakapa és töltőgató, a 10 ft. Arjgyzek ingyze és bármelyre.

Bor.

1847-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-00-01-02-03-04-05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-7

Működik az 12 szolg. 60 KÖR, azaz 1000 katonából és 4000, 4500 katonából és 4000 katonából álló hadseregbe tartozó katonák között.

KIS HIRDETESEK

Amelyek a közérdeket szolgálják, azok a közérdeket szolgálják, azok a közérdeket szolgálják.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyeknél válassza szükséges levélbélyegét vagy levelezőlapját feltekintve.

BETÜNDŐ ALLAS.

Gazdasági
Feltétel: 12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Iskolai

végzet képzésére, a 1. a 2. a 3. a 4. a 5. a 6. a 7. a 8. a 9. a 10. a 11. a 12. a 13. a 14. a 15. a 16. a 17. a 18. a 19. a 20. a 21. a 22. a 23. a 24. a 25. a 26. a 27. a 28. a 29. a 30. a 31. a 32. a 33. a 34. a 35. a 36. a 37. a 38. a 39. a 40. a 41. a 42. a 43. a 44. a 45. a 46. a 47. a 48. a 49. a 50. a 51. a 52. a 53. a 54. a 55. a 56. a 57. a 58. a 59. a 60. a 61. a 62. a 63. a 64. a 65. a 66. a 67. a 68. a 69. a 70. a 71. a 72. a 73. a 74. a 75. a 76. a 77. a 78. a 79. a 80. a 81. a 82. a 83. a 84. a 85. a 86. a 87. a 88. a 89. a 90. a 91. a 92. a 93. a 94. a 95. a 96. a 97. a 98. a 99. a 100.

Dobhagyos gazda

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Rambouillet

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Flauer H. Gyula

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Gazdasági

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Iskolai

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Dobhagyos gazda

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Rambouillet

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Flauer H. Gyula

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

ALLÁS KERESŐK.

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Iskolai

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Dobhagyos gazda

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Rambouillet

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Flauer H. Gyula

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

OKL. GAZDÁSZ.

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Iskolai

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Dobhagyos gazda

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Rambouillet

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Flauer H. Gyula

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Hendekétes-iskola

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Iskolai

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Dobhagyos gazda

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Rambouillet

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Flauer H. Gyula

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Földműves-iskola

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Iskolai

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Dobhagyos gazda

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Rambouillet

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Flauer H. Gyula

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Önálló

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Iskolai

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Dobhagyos gazda

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Rambouillet

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Flauer H. Gyula

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Mérléképes

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Iskolai

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Dobhagyos gazda

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Rambouillet

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

Flauer H. Gyula

12 évig, 17 évig, 20 évig, 25 évig, 30 évig, 35 évig, 40 évig, 45 évig, 50 évig, 55 évig, 60 évig, 65 évig, 70 évig, 75 évig, 80 évig, 85 évig, 90 évig, 95 évig, 100 évig.

**Champain-
Tavaszi-
buza**

**Duppai-
zab, baltaczim**

**Franciai perje,
esomós**

**Magyar tenyész-
bikák**

**Magyar tenyész-
bikák**

30 darab kiválóan fejlett példány.

60 kapható:

gr. Telesi Arvéd úr

drassói uradalmában, a p. Koncza.

Luczerna, Répamag, Csomós ebir

Franciai perje fűmagg.

Korán érő: tavaszi buza, duppai zab, székesz tengeri.

Faiskoiak termékeiből

Vadgesztenye, Kérisfa, Tülszorgatók és esemeték, kosár fűzűgyűzők, a drassói magyar Birtelenyestől 30 darab kiválóan fejlett

**Magyar tenyész-
bikák**

30 darab kiválóan fejlett példány.

60 kapható:

gr. Telesi Arvéd úr

drassói uradalmában, a p. Koncza.

**Magyar tenyész-
bikák**

30 darab kiválóan fejlett példány.

60 kapható:

gr. Telesi Arvéd úr

drassói uradalmában, a p. Koncza.

**Magyar tenyész-
bikák**

30 darab kiválóan fejlett példány.

60 kapható:

gr. Telesi Arvéd úr

drassói uradalmában, a p. Koncza.

**Magyar tenyész-
bikák**

30 darab kiválóan fejlett példány.

60 kapható:

gr. Telesi Arvéd úr

drassói uradalmában, a p. Koncza.

**Magyar tenyész-
bikák**

30 darab kiválóan fejlett példány.

60 kapható:

gr. Telesi Arvéd úr

drassói uradalmában, a p. Koncza.

**Magyar tenyész-
bikák**

30 darab kiválóan fejlett példány.

60 kapható:

gr. Telesi Arvéd úr

drassói uradalmában, a p. Koncza.

GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET

és
GŐZ-UTIMOZOONYOKAT

■ legfőkéteesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42—50. BUDAPEST—KELENFÖLD vasútállomásnál szembe.

Iroda, raktár, javítóműhely.

Közlekedés vasúton és villamos vasúton.

Az 1899. évi szegedi mezőgazdasági kiállításon „új és figyelemre méltó” jelzővel kitüntette.

Szab. kétfengelyű „Bonif” eketaliga.

!!Legújabb szerkezet!!

Tartós, szilárd, nem kopik, nem dől, domboldalon nem farol, az ekét egyenletesen vezeti, kenése folytonos és gazdaságos, kevés vonerőt igényel.

Pillanattal állítható!

Megrendelhető:

Nyirbátorban: Mandel Eduárd és társainál.

Budapestben: a szab. osztr. magyar államvasúttársulat magyar bányái, hutái és uradalmi vezérgazgatóságánál (VI., Teréz-körút 24. a.), a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél (V., Alkotmány-u. 31.) Bacher és Melichár cégénél (VI., Nagymező-u. 68.) Kann és Heller uraknál (V., Váci-körút 62.)

HIRDETÉSEK

felvetésnek a kiadóhírtartalban
BUDAPEST,
Csiszai ut 28-41K szám

Szegedi
Zsákok.

Gabonaszákokat
nyers és előmunkált

ponyvákat,
KÖTÉLNEMŰEKET,
az ellátásért legjobb minőségben szállít a
Magyar Vitorlavászon- és
Kendergyár

Salsmann és Társa.
Központi megrendelő iroda:
Budapest,
V., Nádor-utca
20. sz.

Lucernát, löherét, fűmagvakat

minden célra és minden egyéb gazdasági czikkel.

Vetőmagot

a legjutányosabb áron és garantált jó minőségben.

■ Mindenkor a legmagasabb napi áron, készpénzzel és mellett vásárolok löherét, lucernát és egyéb magvakat és cérek mintázott szives ajánlatokat.

KRAMER LIPÓT,

Telefon.

AJÁNLÓK:

Kocsikenőcsöt, Petroleumot,

Zsákokat, takaró- és szekérponyvákat, kártyafestékeket, fedéltalakat,

MŰTRÁGYÁT

Olasz szaponáriát tiszta vastag gyökerekből állóval.

■ Mindenkor a legmagasabb napi áron, készpénzzel és mellett vásárolok löherét, lucernát és egyéb magvakat és cérek mintázott szives ajánlatokat.

Sürgönczim: „CERES” Budapest.

Telefon.

Árjegyzékkel és részletes külön ajánlatokkal kívánatra szolgálok.

GÉPOLAJAT,

u. m. valódi tiszta olivajajat, elsőrendű savtalanított repceolajjat, stb.

Szalonnát

Fertőtlenítő szereket,

u. m. karbolint, karbolpor, anolint, szódagőz stb. régálix karbololeumot, keserűtölt stb.

BUDAPESTEN,

V. ker., Akadémia-utca 10. sz.

Telefon.

MALOM-

berendezéseket teljesen, úgy egyes malomgépeket, valamint

gépöntvényeket

gazdasági gépműhelyek részére gyárt és szállít:

Wörner J. és Társa

malomépítő
gépgyára és
vasúttársulójáé

Budapestben, Külső váci-ut 54—56. sz.